

Closeup >> news

Magazine voor de sector van binnen- & buitenschrijnwerk

Editie 123, oktober 2025
Afgiftekantoor Gent X
P2A9153

**NIEUW
BIJ OSTERMANN:**

 blum[®]

DIRECT UIT VOORRAAD
LEVERBAAR

Lamello

Gebruiksklaar binnen enkele seconden

Zeta P2 snoerloos

Voor draadloze vrijheid en nog snellere verbinding

- Binnen de kortste tijd gebruiksklaar
- Uitgebreide mobiliteit, ook in de werkplaats
- Werken zonder onhandige afzuigslang

Bezoek ons
op de HoutPro+ Brabanthallen - 's Hertogenbosch
04-07.11.2025 // Stand: 6342

H⁺PRO⁺

EEN AFSPRAAK
VOOR EEN LIVE
DEMONSTRATIE
MAKEN.

Project: lernwabe.at

Closeup
news

Een uitgave van

oola media
Nokeredorpstraat 55
9771 Kruisem (NOK)
+32 50 250 170
info@oola.be

Hoofdredacteur

Wim Vander Haegen

Vormgeving

oola media

Advertenties

Simon Ooghe
+32 50 250 170
simon@oola.be

Vertaling

Joalis bvba

Drukwerk

Perka nv
Industrielaan 12
9990 Maldegem
+32 50 716 071

Doelgroepen

Binnenschrijnwerkers,
buitenschrijnwerkers, keukenhandels,
architecten en designers, houthandels,
importeurs & zagerijen,
machinehandelaren, bouwmaterialen-
& ijzerwarenhandels, meubelmakers &
trappenmakers, daktimmermannen,
plaatsers houten vloerbedekking,
fabrikanten & toeleveranciers

Copyrights

Alle rechten voorbehouden. Dit
tijdschrift is auteursrechtelijk
beschermd: uit deze uitgave mag
analoog of digitaal niets
gereproduceerd, verspreid of
meegegeeld worden zonder
schriftelijke toestemming van de
uitgever. Uitgever en auteurs verklaren
dat dit magazine op zorgvuldige wijze
en naar beste weten is samengesteld;
evenwel kunnen uitgever en auteurs
op geen enkele wijze instaan voor de
juistheid of volledigheid van de
informatie. Uitgever en auteurs
aanvaarden dan ook geen enkele
aansprakelijkheid voor schade, van
welke aard dan ook, die het gevolg is
van handelingen en/of beslissingen
gebaseerd op bedoelde informatie.
Lezers worden met nadruk aangeraden
deze informatie niet afzonderlijk te
gebruiken, maar af te gaan op hun
professionele kennis en ervaring en de
te gebruiken informatie te controleren.

MIX
Papier | Ondersteunt
verantwoord bosbeheer
FSC® C014697

De kracht van kennis delen

Zelfs in organisaties is het niet altijd evident om een cultuur van kennisdeling
aan te moedigen, laat staan dat je open kaart speelt met sectorgenoten. Maar
het is wel waardevol, want net zoals interne kennisdeling je organisatie sterker
maakt, tilt het extern delen van best practices de hele sector naar een hoger
niveau. En een sterke sector komt ook jouw bedrijf ten goede.

We vinden het dan ook heel fijn dat verschillende sectorgenoten in deze editie
hun verhaal delen. Ze werden begin dit jaar bekroond met een Gouden
Baksteen omdat ze uitblinken als werkgever, koploper zijn op vlak van digitali-
sering of zich lieten opmerken als duurzame voorvechter. En laten krapte op
de arbeidsmarkt, digitalisering en duurzaamheid nu net thema's zijn waar elke
schrijnwerker vandaag mee worstelt. Doe dus je voordeel met hun verhalen en
laat je meteen ook inspireren door de talrijke projecten die ze met jullie willen
delen.

Die tonen hoe de sector er met een slimme combinatie van traditioneel vakman-
schap en innovatieve technologie in blijft slagen om zich te onderscheiden,
maar dat volhouden is in het huidige klimaat allesbehalve evident. Hopelijk
werpen de talrijke campagnes om jongeren warm te maken voor een job in de
bouwsector vruchten af. Mijn 13-jarige vond het alleszins fantastisch om onlangs
een werf te mogen bezoeken, al zal het feit dat hij daardoor een paar 'saaie'
lessen kon skippen én dat hij met een slim samengestelde goodiebag huiswaarts
keerde daar ook niet vreemd aan geweest zijn.

We merkten tijdens gesprekken ook dat de stagnatie in de nieuwbouwsector
jullie parten blijft spelen. Dat zou gecompenseerd kunnen worden met de vele
renovatiewerkzaamheden die nodig zijn om de Green Deal te realiseren, ware
het niet dat die onvoldoende gestimuleerd worden. De recent aangekondigde
uitbreiding van het gunstige btw-tarief voor sloop en heropbouw is alvast een
goede zaak. Naast particulieren kunnen nu ook bouwpromotoren en project-
ontwikkelaars er beroep op doen als ze de gebouwen nadien verhuren.
Sectororganisaties blijven oproepen om dit nog verder uit te breiden zodat de
maatregel ook in geval van verkoop kan worden toegepast. Het zou de sector
niet alleen zuurstof geven, maar ook de broodnodige opschaling om de klimaat-
doelstellingen te halen in de hand werken én voor meer betaalbare woningen
zorgen.

Je ziet: Close Up News blijft ook dit jaar voor jou de vinger aan de pols houden.
We wensen je veel leesplezier!

Wim Vander Haegen
Hoofdredacteur
wim@oola.be

WIN TOT
€10.000

VAN 1/9/'25
TEM 31/10
MEER INFO

1 deelname per aankoopstijf van € 100. Scan de QR-code voor alle voorwaarden.

Inhoud

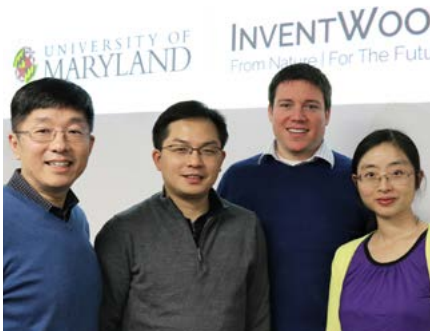
Jaargang 25 - editie 123 - oktober 2025

Ontdek Reno Summit 2026: hét event voor duurzame renovatie, restauratie en herbestemmin 66

Wat u als professional moet weten over brandwerend schrijnwerk in België 29

Het is hout, het is brandwerend en het is sterker dan staal... 25

DSM Keukens trekt volop de kaart van de 'harmonieuze woonruimte' 6

6	Interview	DSM Keukens trekt volop de kaart van de 'harmonieuze woonruimte'	40	Artikel	Hoe garandeer je scheurvrije keukenbladen?
11	Project	Werelderfgoedcentrum Waddenzee kiest voor balans tussen mens en natuur	42	Artikel	Lancering Amperos AC: slimme integratie van stroom in lades
14	Artikel	Regeneratieve architectuur doorbreekt grenzen van duurzaam ontwerpen	45	Artikel	Het belang van onderhoud van houten schrijnwerk
16	Artikel	Hybride raamsysteem creëert meerwaarde voor elke fabrikant	48	Actua	Trends en vooruitzichten in de Europese markt voor industriële houtcoatings
18	Artikel	De rol van ramen om klimaatdoelstellingen van de EU te halen	50	Artikel	Historische houten vloeren beheren is een taak voor specialisten
20	Project	Maak kennis met het kantoorgebouw met de laagste koolstofuitstoot in het Verenigd Koninkrijk	54	Artikel	Start2Spray Click & Fix, dé revolutie in verspreidbare contactlijmen
22	Artikel	Houtbouw naar nieuwe hoogtes: ontdek het Rocket & Tigerli-complex	56	Actua	Toegangscontrolesystemen zijn essentieel bij moderne gebouwen
25	Artikel	Het is hout, het is brandwerend en het is sterker dan staal...	58	Actua	De nieuwe generatie e-Desk bureau-onderstellen: REDOCOL e-Desk II
29	Artikel	Wat u als professional moet weten over brandwerend schrijnwerk in België	60	Artikel	Vierde generatie investeert verder bij Hoffmann Trade AG
32	Artikel	Veiligheid en gezondheid: jong geleerd, oud gedaan	62	Actua	Polyclose 2026 belooft opnieuw toonaangevendijkpunt te worden voor raam-, deur-, zonwering-, gevel- en toegangstechniek
34	Artikel	PrePS in Wood: Toolkit voor psychosociaal welzijn in de houtsector	64	Artikel	Lecot On Tour: er zit meer in Lecot dan je denkt
36	Artikel	Voor- en nadelen van kwartscomposiet werkbladen	66	Artikel	Ontdek Reno Summit 2026: hét event voor duurzame renovatie, restauratie en herbestemming
38	Artikel	OSTERMANN – Uw betrouwbare partner Nu met Hettich, Grass... en Blum			

DSM Keukens trekt volop de kaart van de 'harmonieuze woonruimte'

Wie de interieurtrends op de voet volgt, heeft al gemerkt dat klanten meer en meer opteren voor een samenhangend interieur waarbij de stijl van de woning over alle ruimtes heen wordt doorgetrokken. Keukenbouwers zoals DSM Keukens spelen daar handig op in door hun expertise verder uit te breiden. Een mooi voorbeeld daarvan is DSM More, een innovatief keuken- en interieurconcept dat harmonie en eenheid in huis brengt. Zaakvoerder Sofie De Schepper gaf ons tekst en uitleg.

Tekst: Wim Vander Haegen

DSM - Het zaakvoerders-team van DSM met tweede van rechts Sofie De Schepper

Wat was de aanleiding om dit concept te introduceren?

"DSM More is het gevolg van de trend om de keuken nog verder open te trekken. De manier waarop we wonen en werken evolueert, en onze interieurs evolueren mee. Met DSM More willen we slimme oplossingen aanreiken om werk- en woonruimtes naadloos te integreren. Klanten kunnen bij ons nu tv-meubels, inkomhallen, bureaus, dressings en zelfs wasplaatsen laten ontwerpen met dezelfde materialen. De 'more' staat voor 'meer dan keukens'. Klanten vragen ons om ook de wasplaats in te richten, de bijkeuken, een dressing en eventueel zelfs een tv-meubel. Onze focus ligt uiteraard op de keukens omdat we daar de meeste expertise hebben, maar onze klanten vertrouwen er duidelijk op dat wij ook die andere vakkundig inrichten

Wat houdt het More concept precies in?

"Het concept is vooral interessant voor open ruimtes zoals lofts en moderne woningen, waar een visuele eenheid voor rust en balans zorgt. Door kleuren en materialen slim te combineren, ontstaat er een eenheid die de woonruimte groter en meer samenhangend doet aanvoelen. Het DSM More concept draait dus vooral om het doortrekken van die materialen, kleuren en afwerkingen uit de keuken naar andere ruimtes in huis. Bijkeuken, woonkamer en sinds corona ook meer en meer thuishoktoren, ... de stijl kan in principe overal worden doorgetrokken met het oog op een harmonieuze, stijlvolle en functionele leefomgeving waarin alles naadloos op elkaar aansluit."

Wat betekent dat concreet voor de klant?

"Het concept heeft meerdere voordelen. In de eerste plaats de samenhang in stijl en sfeer doorheen de volledige woning, maar ook meer rust en meer elegantie in het interieur dankzij consistente materialen en afwerkingen. We willen er wel de nadruk op leggen dat het om op maat gemaakte oplossingen gaat die zowel praktisch als esthetisch sterk staan en borg staan voor een veelzijdig en tijdloos design. Keuken en interieur vormen één geheel. Wij bieden dus meer dan een keuken. We gaan voor een interieurvisie die meegroeit met de wensen van de klant en, zoals eerder aangegeven, inspeelt op de toenemende vraag naar eenheid in woonruimtes."

Voor alle duidelijkheid: de keuken blijft toch jullie corebusiness?

"Dat klopt, maar we evolueren mee met de tijd en kijken verder dan onze neus lang is. In elke woonruimte hebben we vandaag ook een dressing staan, een tv-meubel of een wasplaats met wasmachine, droogkast en opbergkasten. Een keuken bestaat ook uit kasten, wij vinden het heel nuttig om dan gewoon de klant de mogelijkheid tot meer, tot 'More' te geven. We merken zelfs dat er vandaag meer en meer afspraak wordt gemaakt om een dressing bij DSM aan te kopen. Soms hebben de mensen een keuken en gaan ze later voor een dressing, maar evengoed gebeurt nu het omgekeerde. Ze kopen nu eerst een dressing om dan na een aantal jaar daar ook de keuken bij te nemen."

Richt het concept zich specifiek tot de consument of ook tot andere doelgroepen zoals projectontwikkelaars, aannemers, architecten, ...?

"Het concept DSM More richt zich in eerste instantie naar de consument, maar evenzeer naar andere belangrijke doelgroepen zoals architecten, bouwpromotoren en aannemers. Net daarom hebben we DSM Pro opgericht, een aparte tak binnen onze werking die zich specifiek toelegt op samenwerkingen met deze professionele partners en op grotere of specifieke bouwprojecten. De kracht van DSM ligt in het directe, persoonlijke contact – niet alleen met particuliere klanten, maar ook van onze familie naar de bouwpromotoren toe. Zo kunnen we snel schakelen, maatwerk leveren en écht meedenken in het hele bouwproces."

Met More onderscheidt DSM zich van andere keukenaanbieders. Op welke andere manieren onderscheidt DSM zich verder?

“Dan moeten we heel ver terug in de tijd. Wij zijn en blijven een familiebedrijf met ondertussen 105 jaar ervaring en dat maakt ons tot de enige in de keukenwereld die een zo lange geschiedenis heeft. We werken met eigen interieurarchitecten die mede door ons partnership met Bart Appeltans mee zijn met de laatste nieuwe trends. Wij doen ook beroep op onze eigen vakkundige plaatsers. Een ander punt is de ‘twee jaar prijsvastheid’. Wie vandaag een bestelling plaatst, is zeker dat die prijs de komende twee jaar niet zal veranderen, ongeacht wat in deze snel evoluerende wereld gebeurt. Dat garanderen wij zonder addertjes onder het gras. Op de realisaties bieden we dan weer een levenslange servicegarantie. De klant kan rekenen op de ruimste keuze in materialen en deskundig advies op maat. We vertrouwen

niet alleen op wat op plan staat, maar komen thuis opmeten zodat we 100% zeker zijn van onze zaak. Bij DSM Keukens heeft elke klant ook zijn of haar persoonlijke dossierbeheerder. Voor de mensen is het handig dat ze slechts één aanspreekpunt hebben dat van A tot Z op de hoogte is van hun project.”

Als grote speler volgen jullie uiteraard de markt op de voet en kunnen jullie snel inspelen op veranderende trends. DSM More is daar een goed voorbeeld van, maar welke trends zien we anno 2025 nog in de keuken, bijvoorbeeld op vlak van materialen, kleuren, design, ...?

“Wij bezoeken altijd alle nationale beurzen en we gaan naar het buitenland, waar we uitkijken naar zaken of ontwikkelingen die mogelijks hier de komende jaren ‘in’ kunnen worden. Twee jaar geleden zagen wij al dat natuurlijke materialen en organische vormen trends gingen zijn. En dat

is vandaag ook zo. Als je een bezoek brengt aan onze toonzalen zal je zien dat natuurlijke materialen en organische vormen daar hun verdiende plaats hebben gekregen. Dat sluit nauw aan bij de trend naar geborgenheid en rust die zich momenteel doorzet. Daarom opteren we graag voor keukens met afgeronde vormen, boogvormige nissen en natuurlijke houtpatronen want de samenhang daartussen zorgt voor een zachte, uitnodigende sfeer. Mensen houden vandaag ook van gezellige eethoekjes en waar vind je die beter dan in de keuken. De plaats waar, eventueel samen, gekookt en gegeten wordt is ook dé plek om samen te komen. Ik denk voor de vuist weg aan knusse, op maat gemaakte zitbanken en ronde tafels die de keuken transformeren tot een sfeervolle ontmoetingsplek. Dat is perfect voor zowel grote als kleine ruimtes. Die sfeer en geborgenheid keert ook terug in de warme kleuren in de keuken. Wit was heel lang dé standaard, maar maakt nu plaats voor warme tinten zoals

terracotta, bruin, beige en warm grijs. Gekleurde fronten, tegels en zelfs marmerprints geven de keuken karakter en gezelligheid.”

Over actuele ontwikkelingen gesproken: hoe staat DSM tegenover Artificiële Intelligentie in de keuken? Wordt dit reeds toegepast bij jullie of zijn er plannen om dat te doen?

“Op dit moment hebben wij bij DSM zelf nog geen directe AI-implementaties in de keuken, maar we volgen de ontwikkelingen op dit vlak nauwgezet op, samen met onze partners. Zo zien we dat enkele van onze partnermerken wel al stappen zetten in deze richting. AEG/Electrolux bijvoorbeeld heeft de AI Taste Assist-functionaliteit gelanceerd in hun nieuwe ovens met CookSmart Touch display. Deze technologie stelt gebruikers in staat om via de AEG-app recepten optimaal te benutten en oveninstellingen automatisch te laten aanpassen op basis

van online recepten, rekening houdend met het specifieke type oven. Andere partners, zoals Franke en Componenti, zitten nog in de onderzoeks- of studiefase. Zij bekijken onder andere hoe AI kan bijdragen aan een betere klantenservice of een efficiënter logistiek en productieproces. Kortom, hoewel DSM zelf nog geen concrete AI-oplossingen in de keuken toepast, werken we nauw samen met onze partners en volgen we de innovaties op de voet met het oog op toekomstige toepassingen.

Iets concreter in moderne keukens is IoT. Hoe staat DSM tegenover het Internet of Things?

“Binnen DSM zien we het Internet of Things (IoT) als een belangrijk onderdeel van de toekomst van de keuken. Hoewel we zelf geen IoT-oplossingen ontwikkelen, werken we ook hier samen met partners die hier wel al concrete stappen in zetten. Veel sluit natuurlijk aan bij AI, beide ontwikkelingen horen samen en zijn nauw

met elkaar verweven. Ook hier hebben we bijvoorbeeld AEG/Electrolux met hun nieuwe generatie ovens die de mogelijkheid creëren om via een app recepten te selecteren en oveninstellingen automatisch aan te passen. Deze apparaten zijn verbonden met het internet en maken gebruik van slimme functies zoals AI Taste Assist. En dat is nog maar één voorbeeld van IoT-toepassing in de keuken, waarbij hardware, software en connectiviteit samenkomen om de gebruikerservaring te verbeteren. Wij houden ten volle rekening met onze klanten en hun wensen, daarom is het in onze bedrijfsfilosofie niet meer dan normaal dat we hard inzetten op alles wat het comfort van de mensen, in ons geval in de keuken, ten goede komt.”

Nieuw

PROJECT

WERELDERFGOEDCENTRUM WADDENZEE

Werelderfgoedcentrum Waddenzee kiest voor balans tussen mens en natuur

In het Nederlandse Lauwersoog, een dorp in de gemeente Het Hogeland in de provincie Groningen, werpt het nieuwe WEC (Werelderfgoedcentrum Waddenzee) bezoekerscentrum zich op als een voorbeeld van duurzaamheid. Het gebouw past in zijn omgeving en is opgetrokken uit hout dat bestand is tegen de wind in de haven van Lauwersoog. Ook tal van andere gerecyclede materialen werden in het project ingepast.

Tekst: Wim Vander Haegen

Het breedste assortiment daglichtoplossingen voor platte daken op de markt

Een VELUX oplossing voor elke situatie

Om voor elke situatie in het plat dak een oplossing te kunnen bieden hebben we ons gamma voor het plat dak nog verder uitgebreid.

Scan de QR-code om de brochure te downloaden

velux.be/platdakvensters-gamma

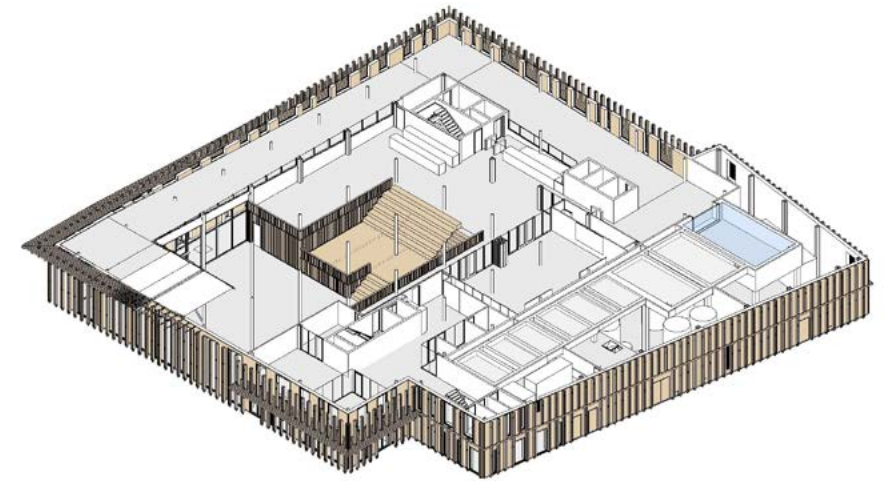
Sterke verbinding tussen binnen en buiten

Het imposante gebouw is ontworpen als een plek waar architectuur en natuur samenkomen. Het WEC is gebouwd naar een ontwerp van het Deense architectenbureau Dorte Mandrup met materialen die bestand zijn tegen het zilte klimaat van Lauwersoog en de buitendijkse ligging van het gebouw aan het Lauwersmeer, dat in 1969 is ontstaan na de indijking van de Lauwerszee. Doordat de geveloppervlakten grotendeels in glas werden uitgevoerd, is er een sterke verbinding tussen binnen en buiten. Door het inventieve ontwerp van verticale lamellen wordt optimaal gebruikgemaakt van het daglicht, kan de zon worden geweerd en wordt in de avond en nacht lichtvervuiling tegengegaan. De bezoeker van het WEC kan steeds vanuit een andere hoek de omgeving in zich opnemen. Het licht en de sfeer binnen veranderen mee met de weersomstandigheden buiten.

Duurzaamheid als uitgangspunt

Duurzaamheid stond voorop bij de ontwikkeling van het WEC. Het gebouw is zeer energiezuinig en 'gasloos', alle installaties werken op basis van elektriciteit. Naast een fossielvrije energievoorziening maakt het gebouw gebruik van duurzame materialen. De Scandinavische uitstraling werd gerealiseerd met hernieuwbare biobased materialen, onder andere in de houten gevels en het isolatiemateriaal. Daarnaast werd circulair gewerkt met diverse materialen zoals gerecyclede spijkerbroeken voor akoestische plafondafwerking en hergebruik van koperslabblokken en de voormalige sluisdeuren op het terrein.

Door de verhoogde aanleg hield de ontwerper rekening met klimaatveranderingen en de buitendijkse ligging. Hierdoor ontstond er een buitenlandschap van trappen en hellingbanen. De met eiken belegde trappen

resulteren in een trappenlandschap van radiata pine, een snelgroeiende houtsoort die ook wel Monterey Pine of Insignis Pine wordt genoemd. Het verse water voor de zeehondenbaden wordt tijdens vloed ingenomen vanuit de Waddenzee. Een geavanceerde waterzuiveringsinstallatie maakt en houdt het water op een natuurlijke wijze schoon zodat het, na gebruik, zonder ecologische impact kan worden teruggegeven aan de zee. Ook het interieur heeft duurzaamheid als uitgangspunt, waarbij zoveel mogelijk werd aangesloten bij lokale materialen, makers en gebruikers. Ook in het restaurant en café is duurzaamheid leidend.

Biolaminaat

Dorte Mandrup is een Deense architect die bekend staat om haar analytische benadering van architectuur. Ze is conceptueel en innovatief sterk, in vorm en materiaalgebruik. Ze is onder andere bekend van iconische ontwerpen zoals het Waddenseecentrum aan de Deense westkust en het Icefjord Center bij de UNESCO-route in Groenland. Samen met bouwatelier Fiction Factory koos zij ook in Lauwersoog voor zoveel mogelijk circulaire en hergebruikte materialen. Elk onderdeel draagt bij aan het grotere verhaal: eerbied voor de natuur en respectvol gebruik van grondstoffen. Enkele voorbeelden:

- **Vissen van ziekenhuisafval:** in het deel over vismigratie zwemmen 3D-geprinte vissen, gemaakt van gerecycled ziekenhuisplastic uit de coronaperiode. Ontwerpstudio vanPlestik gaf infusen, mondkapjes

en andere medische materialen een tweede leven. Sommige vissen zijn gevuld met afval uit de containerramp van de MSC Zoe (2019) en tonen de impact van vervuiling op het Wad.

- **Podia van biolaminaat:** de podia waarop deze vissen staan, zijn gemaakt van biolaminaat, een plaatmateriaal van lokale reststromen zoals grasmaaisel, riet en lisdodde. Natuurlijk afgewerkt, met zichtbare vezelstructuur.
- **Bankjes van schelpen en poefen van spijkerstof:** de oesterbankjes zijn gemaakt van fijn gemalen schelpen en natuurlijk bindmiddel. De poefs zijn afgewerkt met een coating van gerecycled denim, deels gevuld met e-concrete, een milieuvriendelijk alternatief voor beton.
- **Banken van Gronings hout:** de banken in restaurant Mare zijn gemaakt van Gronings stadshout. Demontabel gebouwd met pen-gatverbindingen en zonder lijm. De kussens zijn bevestigd met touw van gerecyclede visnetten.
- **Tafels van kustgras en zeewier:** de tafelbladen in Mare bevatten kustgras en zeewier. De bijpassende stoelen zijn gemaakt van denim en vlas, afkomstig van oude legerkleding.
- **Lampen van hennep, vlas en baksteen:** op het Getijdenplein aan de entree hangen lampen van lokale en hergebruikte materialen. Jack Brandsma combineerde hennep met aardappelzetmeel. Melle Koot koos voor jute. Studio Volop ontwierp een lamp van keramiet: gerecyclede bakstenen en dakpannen, niet gebakken maar geperst.

- **Makerstafel:** op de vide vind je de makerstafel. Het blad is ingelegd met reststukken biolaminaat. In het midden ligt een steen van zeeklei uit de Dollardpolders, afkomstig van de laatste baksteenfabriek van Groningen. Opnieuw een tastbare verbinding met de regio.
- **Textielblokken van ziekenhuislakens:** akoestische tegels in winkel en conferentieruimte zijn gemaakt van oude ziekenhuislakens. Gecombineerd met pulp van spijkerbroeken vormen ze een duurzame oplossing met optimaal geluidseffect.

Basralocus-hout

Ook voor het exterieur werden duurzame keuzes gemaakt:

- **Berkenmultiplex:** de buitenwanden zijn uitgevoerd in houtskeletbouw. Aan de binnenkant zijn ze afgewerkt met berkenmultiplex, een van oorsprong plaatmateriaal van Russisch hout dat vandaag, gezien de oorlog in Oekraïne, lastig verkrijgbaar is en overwegend uit Scandinavië, Polen of Oekraïne geïmporteerd.
- **Thermisch verduurzaamd hout:** de houten buitenbekleding reikt vrijwel tot aan het maaiveld, wat niet bepaald conform montagevoorschriften voor houten gevels is. Om problemen te vermijden werd gekozen voor een spatrand van een halve meter die met schroeven op het raggelwerk werd bevestigd. De ontwerper noemt dat 'opofferingshout': als de lamellen té vochtig worden en gaan rotten, worden ze gewoon vervangen door nieuwe delen.

- **Niet-rechte kozijnen:** omdat de gangen oplopen van verdieping naar verdieping, volgen de zowel de buiten- als de binnenkozijnen dat beeld. Ze zijn dan ook vaak niet recht, maar trapeziumvormig.
- **Zonwering van oude meerpalen:** de houten lamellen aan de buitenzijde zijn gemaakt van Basralocus-hout, afkomstig van meerpalen uit de haven van Kiel. 203 stuks kregen een tweede leven. De constructie bestaat uit geprefabriceerde dubbele kolommen (soms tot 9 meter uit één stuk) met houten consoles met lamellen van +/- 3 meter lengte langs de gevel. Ze dienen nu als zonwering, vlonder en zelfs als materiaal in de tentoonstelling.
- **Vlonders:** bezoekers kunnen naar boven lopen over vlonders, eveneens gemaakt van hergebruikt basralocus, die werden gemonteerd op dragers op het dak. De looproute daar bestaat uit geprofileerde basralocus dekdelen.
- **Tegels van zwerfafval:** de Waddentegels op het buitenterrein zijn gemaakt van plastic dat ooit in zee dreef. The Great Plastic Bake Off, Fien Dekker (Rain(a)Way) en Renewi ontwikkelden deze circulaire tegels van PE en PP: plastics die nu zichtbaar waardevol zijn geworden.
- **Plafondplaten van ingezamelde jeans:** voor de geluiddempende plafondplaten is gebruikgemaakt van ingezamelde spijkerbroeken. Met hulp van inwoners, bedrijven en scholen werd 2008 kilo ingezameld en verwerkt tot Métisse, een ecologisch en duurzaam isolatiemateriaal dat grotendeels wordt vervaardigd uit gerecyclede katoenvezels

Regeneratieve architectuur doorbreekt grenzen van duurzaam ontwerpen

In de architectuurwereld wordt vaak gezegd dat de bebouwde omgeving verantwoordelijk is voor 40% van de wereldwijde CO2-uitstoot. Deze zorgwekkende statistiek legt een enorme verantwoordelijkheid bij bouwprofessionals. Duurzaamheid in de architectuur is dan ook ontstaan als een noodzakelijk middel om de milieu-impact te beperken. Veel duurzaamheidspraktijken zijn echter slechts gericht op het "minder slecht" maken van gebouwen, wat onvoldoende is als we kijken naar de behoeften van de huidige en toekomstige generaties.

Tekst: Wim Vander Haegen - Bron: archdaily

Actuele benadering is onvoldoende

Het probleem met duurzame architectuur is dat het vaak slechts probeert de schade te onderhouden in plaats van daadwerkelijk om te keren. Om de huidige staat van het milieu te behouden, werkt de architectuurgemeenschap aan het verduurzamen van productiemethoden. Traditionele groene gebouwen maken gebruik van actieve en passieve kenmerken om het energieverbruik te verminderen en hulpbronnen te behouden. Veel duurzame ontwerpen beschouwen evenwel gebouwen als op zichzelf staande objecten, los van hun bredere ecologische context. Gezien de dringende uitdagingen waarmee onze planeet wordt geconfronteerd, is deze benadering onvoldoende. Het is niet genoeg om alleen de natuurlijke omgeving te behouden. We moeten ook actief bijdragen aan het herstel van haar ecologische processen.

Wat is nu regeneratieve architectuur?

In de biologie verwijst regeneratie naar het vermogen van organismen en ecosystemen om zich te vernieuwen, te herstellen of te groeien in overeenstemming met natuurlijke cycli. Toegepast op architectuur betekent dit het creëren van structuren die herstellende eigenschappen van de natuur nabootsen. Regeneratieve architectuur is het proces waarbij de natuurlijke omgeving niet alleen als materiaal wordt gebruikt, maar ook als actieve motor van het ontwerp. De levende systemen op een locatie worden de bouwstenen van een gebouw, dat in harmonie met het lokale ecosysteem wordt ontwikkeld.

Regeneratieve architectuur vraagt om een vooruitstrevende benadering. In tegenstelling tot traditionele duurzame gebouwen, die gericht

zijn op het minimaliseren van ecologische schade, is het doel van regeneratieve gebouwen om schade te herstellen en een netto positieve impact op de natuur te realiseren. De verschuiving van een duurzaamheidsmodel naar een regeneratief model vereist dat architecten zich afvragen hoe we structuren kunnen ontwerpen die niet alleen beperkte hulpbronnen gebruiken, maar ook actief bijdragen aan hun herstel. Regeneratie richt zich ook op het creëren van een veerkrachtiger milieu, dat beter bestand is tegen de onvermijdelijke uitdagingen van de toekomst.

Regeneratief ontwerp versus duurzaam ontwerp

Hoewel duurzaam en regeneratief ontwerp verschillende benaderingen lijken, is duurzaamheid een onderdeel van een groter regeneratief model. Beide praktijken overlappen elkaar en delen vergelijkbare technieken, maar leggen de nadruk op verschillende doelen. Waar duurzaamheid zich richt op het verminderen van

het gebruik van hulpbronnen, richt regeneratie zich op het aanvullen en herstellen van die hulpbronnen. Duurzaamheidspraktijken vormen de eerste stap naar regeneratie door de consumptie van hulpbronnen te beperken, maar het is regeneratief ontwerp dat werkelijk gericht is op het herstellen van de natuurlijke systemen.

Een belangrijk verschil tussen de twee benaderingen is de schaal van de ingrepen. Regeneratief ontwerp beschouwt gebouwen als een integraal onderdeel van hun omgeving – van het landschap, de flora en fauna, tot het grotere ecosysteem. Gebouwen worden ontworpen om actief bij te dragen aan de productie en verdeling van hulpbronnen zoals schoon water, energie en voedsel. Een voorbeeld hiervan is de SolarLeaf bioreactieve gevel van Splitterwerk en ARUP, die hernieuwbare energie genereert uit biomassa van algen en zonnewarmte. Deze energie kan gebruikt worden door het gebouw, opgeslagen voor later gebruik of geleverd aan het elektriciteitsnet.

© iF Design - Sumu Yakushima, een voorbeeld van een regeneratieve realisatie

© Space 10 - Een regeneratief ontwerp uit de wedstrijd 'Regenerative Futures'realisatie

Space 10 - Alle relevante entiteiten en hun onderlinge relaties moeten in kaart worden gebrachtFutures'realisatie

Architecten moeten zich niet langer beperken tot het creëren van afzonderlijke objecten, maar moeten zich richten op het ontwerpen van bredere systemen die de toekomst van onze samenleving ondersteunen

Systeemdenken in architectuur

Bij het ontwerpen van een regeneratieve omgeving is het belangrijk om een systeembenadering te volgen. Dit houdt in dat alle relevante entiteiten en hun onderlinge relaties in kaart moeten worden gebracht, zodat hun impact op het algehele ecosysteem kan worden gemeten. Het ontwerp moet rekening houden met hoe het gebouw zich verhoudt tot het microklimaat, hoe de bodem de lokale flora ondersteunt en hoe het gebouw interactie heeft met andere natuurlijke systemen. Het doel is om wederzijds ondersteunende relaties te creëren, zodat er een balans is van geven en nemen, wat resulteert in een robuust en bloeiend ecosysteem.

Architecten moeten zich niet langer beperken tot het creëren van afzonderlijke objecten, maar moeten zich richten op het ontwerpen van bredere systemen die de toekomst van onze samenleving ondersteunen. Systeemdenken stelt architecten in staat om te begrijpen hoe de gebouwde omgeving binnen sociale, ecologische

en economische netwerken bestaat, die voortdurend veranderen en waarbij traditionele ontwerpmethoden steeds minder toereikend zijn.

De noodzaak van regeneratief ontwerpen

Regeneratief ontwerp is stevig geworteld in een systeembenadering. Interventies kunnen bijvoorbeeld 'biomimicry' (= biomimetica of de wetenschap en de techniek van het imiteren van biologische ideeën in de natuur) omvatten, waarbij natuurlijke processen worden nagevolgd, luchtzuiverende gevels, waterzuiverende structuren of architectuur die koolstof opslaat. De verschuiving van duurzaam naar regeneratief ontwerp biedt een veel krachtigere strategie om de klimaat- en biodiversiteitscrisis aan te pakken die de wereld momenteel teistert. Regeneratieve architectuur maakt het mogelijk om de bouwsector te transformeren van "minder slecht doen" naar daadwerkelijk "goed doen".

Hybride raamsysteem creëert meerwaarde voor elke fabrikant

Tekst & foto's: Kömmerling

Aluminium profielen blijven, omwille van het esthetische aspect, erg populair. Kömmerling ontwikkelde daarom WarmCore®, een hybride profiel met een kern van pvc en een omhulsel van aluminium. Mooi, duurzaam en isolerend. Dankzij een innovatief systeem kunnen fabrikanten hier snel mee aan de slag.

Hoewel aluminium ramen en deuren vaak gekozen worden omwille van hun strakke design en stevigheid, scoren pvc-profielen doorgaans beter op vlak van ecologische impact. Verschillende studies tonen aan dat de CO₂-uitstoot bij pvc over de volledige levenscyclus lager ligt. Ook qua isolatievermogen hebben pvc-profielen altijd een streepje voor, wat een verschil maakt in het energieverbruik van een woning.

Niettemin blijft de esthetische waarde van profielen in aluminium veel Belgen bekoren. Kömmerling heeft tot nog toe niet op aluminium ingezet. Met WarmCore® komt daar nu deels verandering in. Het bedrijf ontwikkelde een nieuwe generatie van profielen dat de looks en draagkracht heeft van aluminium, maar in isolatie en duurzaamheid niet moet onderdoen voor pvc.

Scan en ontdek meer over dit innovatieve en hybride product

WarmCore®

“WarmCore® is een hybride profiel”, zegt Pieter-Jan Declercq, product manager bij Kömmerling. “Dit betekent dat het twee materialen combineert. De binnenkant van het profiel bestaat nog steeds uit pvc, zoals bij alle profielen van Kömmerling. Het aluminium wordt aan die pvc gehecht volgens een systeem dat heel simpel in elkaar zit, maar wel voor een stevig en stabiel eindproduct zorgt.”

WarmCore® is daarenboven compatibel met de huidige machines voor pvc-profielen: de verwerkingslijnen voor pvc vereisen slechts een minimale aanpassing om ze klaar te maken voor WarmCore®. Fabrikanten kunnen met andere woorden in geen tijd met dit nieuwe profiel aan de slag gaan.

Vernieuwend

Innovatie zit in het DNA van Kömmerling. WarmCore® is daar nogmaals het bewijs van. In

eerste instantie omwille van de gebruikte materialen: zowel het pvc als het aluminium zijn gerecycleerde grondstoffen. “Beide materialen worden uit afval gehaald en opnieuw gebruiksklaar gemaakt”, zegt Declercq. “Dit resulteert in volledig gerecycleerde pvc, en aluminium dat voor 80 procent is gerecycleerd.”

Ook het hechtsysteem, waarmee het aluminium aan de pvc wordt verbonden, is vernieuwend. “De pvc wordt gelast en de hoeken worden vastgezet”, legt Declercq uit. “Op deze manier vormen ze één stabiel geheel. Het is een erg eenvoudig systeem, wat het eigenlijk opmerkelijk maakt dat er nu pas in deze grootteorde mee wordt gewerkt.”

De kracht van de combinatie

Deze nieuwe techniek leidt tot een profiel met een Uf-waarde tot 1,0. WarmCore® kan mogelijke klanten dus overtuigen met een aluminium-profiel én een uitstekende isolatiewaarde. Voor

deze combinatie van esthetiek en duurzaamheid zijn particulieren bereid te betalen, terwijl dit in productie goedkoop blijft door de snelle industriële verwerking. WarmCore® creëert dus meerwaarde voor elke fabrikant en installateur.

Om de verkoopbaarheid van WarmCore® te stimuleren, biedt Kömmerling een afwerking aan in 7 kleuren. Deze werden zorgvuldig geselecteerd en voldoen aan meer dan 70 procent van de volledige marktvraag. Door een beperkte selectie voor te stellen, behoeft Kömmerling zijn klanten voor keuzemoedigheid bij de particulier.

Met WarmCore® lanceert Kömmerling in ieder geval een nieuw product dat enerzijds inspeelt op de aantrekkelijkheid van aluminium profielen en anderzijds eenvoudig te hanteren systemen introduceert bij de fabrikanten. WarmCore® is nu al een product van de toekomst.

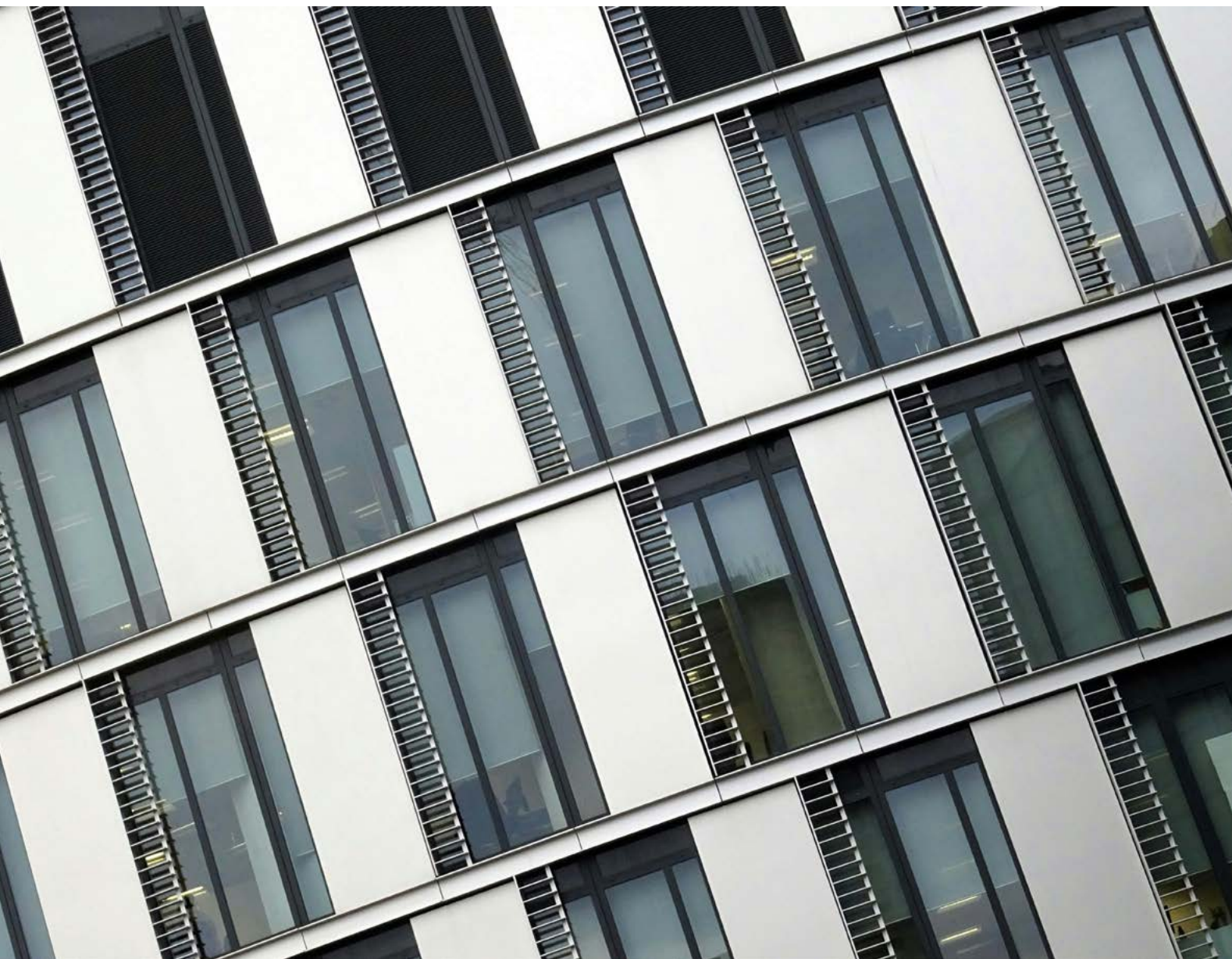
Wens je meer te weten over dit innovatieve en hybride product? Ga dan zeker een kijkje nemen op warmcore.kommerling.be

Kömmerling (Profine Belux)
Boechoutlaan 105, Gebouw B.00.04
1853 Grimbergen - Strombeek
België

☎ 02 466 99 60
✉ info@kommerling.be
🌐 kommerling.be

De rol van ramen om klimaatdoelstellingen van de EU te halen

Het doel van de maatregelen in de Europese Green Deal is om de Europese Unie tegen 2050 om te vormen tot een klimaatneutraal continent. In die optiek richtte het gerenommeerde Duitse Fraunhofer Institute for Building Physics IPB zich in een studie op de rol van 'raamvervanging' om de energie-efficiëntie van bestaande gebouwen te verbeteren.

Tekst: Wim Vander Haegen - Bronnen: European Aluminium / Origin

Ramen spelen een net zo belangrijke rol als het gebruik van systemen op basis van hernieuwbare energie

Achtergrond en doelstelling

De raamindustrie, vertegenwoordigd door European Aluminium, EuroWindow en EPPA, gaf opdracht tot deze studie om de algemene opvatting te weerleggen dat hernieuwbare energiebronnen voldoende zijn om in de toekomstige energiebehoeften van gebouwen te voorzien zonder dat er extra energie-efficiëntiemaatregelen nodig zijn.

In die context is de bouwsector een belangrijke beïnvloedende factor, die goed is voor ongeveer 43% van het eindverbruik van energie in de EU, voornamelijk voor verwarmingsdoeleinden. De vermindering van broeikasgasemissies voor de verwarming van gebouwen is een prioriteit van het energiebeleid van de EU. Met de herziening van de Richtlijn Energieprestatie Gebouwen (EPBD) wil de EU Commissie het gebruik van fossiele brandstoffen voor verwarming en koeling in nieuwe gebouwen en in gebouwen die ingrijpend worden gerenoveerd of waarvan de verwarmingssystemen worden vervangen, geleidelijk uitbannen.

Publiek debat

In Duitsland leidde het eerste ontwerp van een nieuwe verordening tot een publiek debat, met name over het aandeel hernieuwbare energie dat sinds vorig jaar gebruikt moet worden voor nieuwe verwarmingssystemen. De relevantie van aanvullende energie-efficiëntiemaatregelen werd in deze discussie echter verwaarloosd, hoewel de GEG naast de technische (verwarmings)opties ook voorziet in de

energie-efficiëntie van de gebouwschil. Om een beter inzicht in deze kwesties te krijgen, heeft het Fraunhofer IBP hier bijzonder belang aan gehecht en onder andere de economische en sociale aspecten van energie-efficiënte renovatie geanalyseerd en de rol van raamvervanging in het totale besparingspotentieel geïdentificeerd.

Enkele en dubbele beglazing

Het onderzoek toont aan dat het verbeteren van de energie-efficiëntie van gebouwen, bijvoorbeeld door het vervangen van ramen, net zo belangrijk is als het gebruik van verwarmings- en koelsystemen op basis van hernieuwbare energie. Bovendien zijn de energie- en economische efficiëntie van

dergelijke verwarmings- (en koelings-)systemen sterk afhankelijk van de energie-efficiëntie van de gebouwen. Daarom moeten financiële stimulansen om de energie-efficiëntie van het gebouwenbestand te verbeteren in gelijke mate voor alle genoemde maatregelen worden gecreëerd.

De belangrijkste stimulans op het gebied van energie-efficiëntie met betrekking tot de bouwschil is de vervanging van enkele en dubbele beglazing, die nog steeds veel gebruikt wordt in bestaande gebouwen, met U-waarden die aanzienlijk hoger zijn dan die van moderne raamoplossingen. Dit is ook een belangrijke drijvende kracht achter de geplande maatregelen om gebouwen koolstofarm te maken.

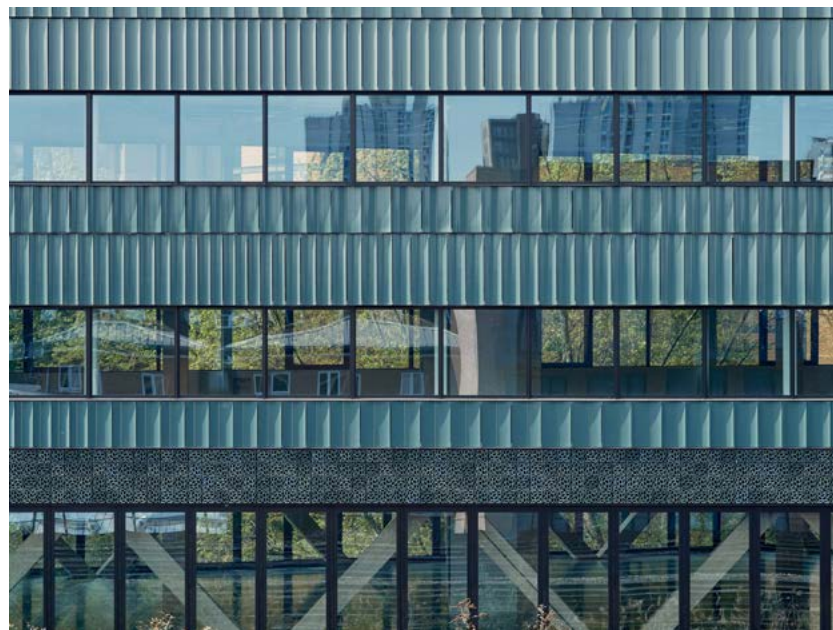

De vervanging van ramen met enkele en dubbele beglazing kan een belangrijke drijvende kracht zijn

Maak kennis met het kantoorgebouw met de laagste koolstofuitstoot in het Verenigd Koninkrijk

Feilden Clegg Bradley Studios (FCBStudios) heeft in Londen een opmerkelijk 'houtproject' gerealiseerd. Paradise SE11 is een 7.700 m² grote kantoorgebouw en heeft de laagste koolstofuitstoot in het Verenigd Koninkrijk. Het complex is gelegen in Lambeth, Londen en werd gebouwd in opdracht van Bywater Properties. Volgens de architecten is het 'een radicaal precedent voor toekomstige stedelijke architectuur, niet alleen als duurzaam kantoor, maar ook als prototype voor echt regeneratieve steden'.

Tekst: Wim Vander Haegen - Foto's © Andy Stagg Photography

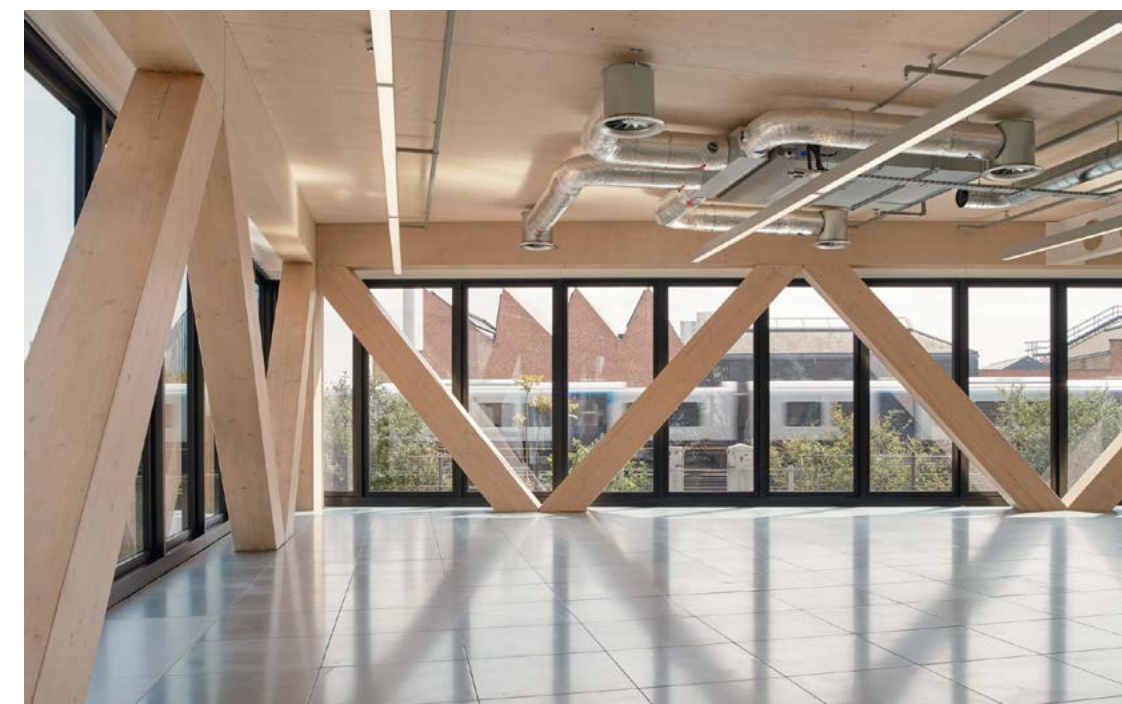
Koolstofarm en mensgericht

De zes verdiepingen tellende, volledig demonteerbare massief houten constructie belichaamt de principes van circulaire economie en levensduurontwerp. Paradise is ontworpen voor demontage en hergebruik en heeft 35% minder koolstof dan typische projecten, legt meer dan 1800 ton CO₂ vast (gelijk aan de bouw van 24 woningen) en overtreft nu al de klimaatdoelstellingen die RIBA (Royal Institute of British Architects) voor 2030 heeft vooropgesteld. Paradise is vernoemd naar de aangrenzende Old Paradise Gardens en geeft een nieuwe invulling aan wat een kantoor in de binnenstad kan zijn: koolstofarm, mensgericht en diep geworteld in zijn omgeving. Natuurlijk licht stroomt over de open vloeren, met weids uitzicht over de stad en directe toegang tot groene ruimtes. Het zichtbare houtwerk, de royale plafondhoogtes en de rustige, eerlijke textuur van de materialen dragen allemaal bij aan een gezondere en nog meer beter inspirerende werkomgeving.

Droge bevestigingsoplossingen

Het ontwerp omarmt flexibiliteit, met de begane grond workshops en andere plekken waar creativiteit, innovatie en praktische vaardigheden centraal staan, terwijl de bovenste verdiepingen gemakkelijk kunnen worden aangepast aan veranderende behoeften op de werkplek. Een sterke nadruk op het ontwerpen van complexiteit leidde ertoe dat het team lijmen vermeed en in plaats daarvan mechanische bevestigingen gebruikte, waardoor elk onderdeel, van balken tot geveltegels, in de toekomst opnieuw kan worden gebruikt.

Om dit niveau van circulariteit te bereiken, was een nauwe samenwerking tussen architecten, ingenieurs en adviseurs nodig. Elke verbinding en interface werd opnieuw ontworpen om demontage mogelijk te maken, waarbij alternatieven werden ontwikkeld voor conventionele materialen zoals voegmiddelen of dekvloeren. In plaats daarvan gebruikte het team droge bevestigingsoplossingen, steenwolisolatie en omkeerbare bevestigingen die de koolstofwaarde die in het hout is opgeslagen voor de komende decennia beschermen.

Reproduceerbare blauwdruk

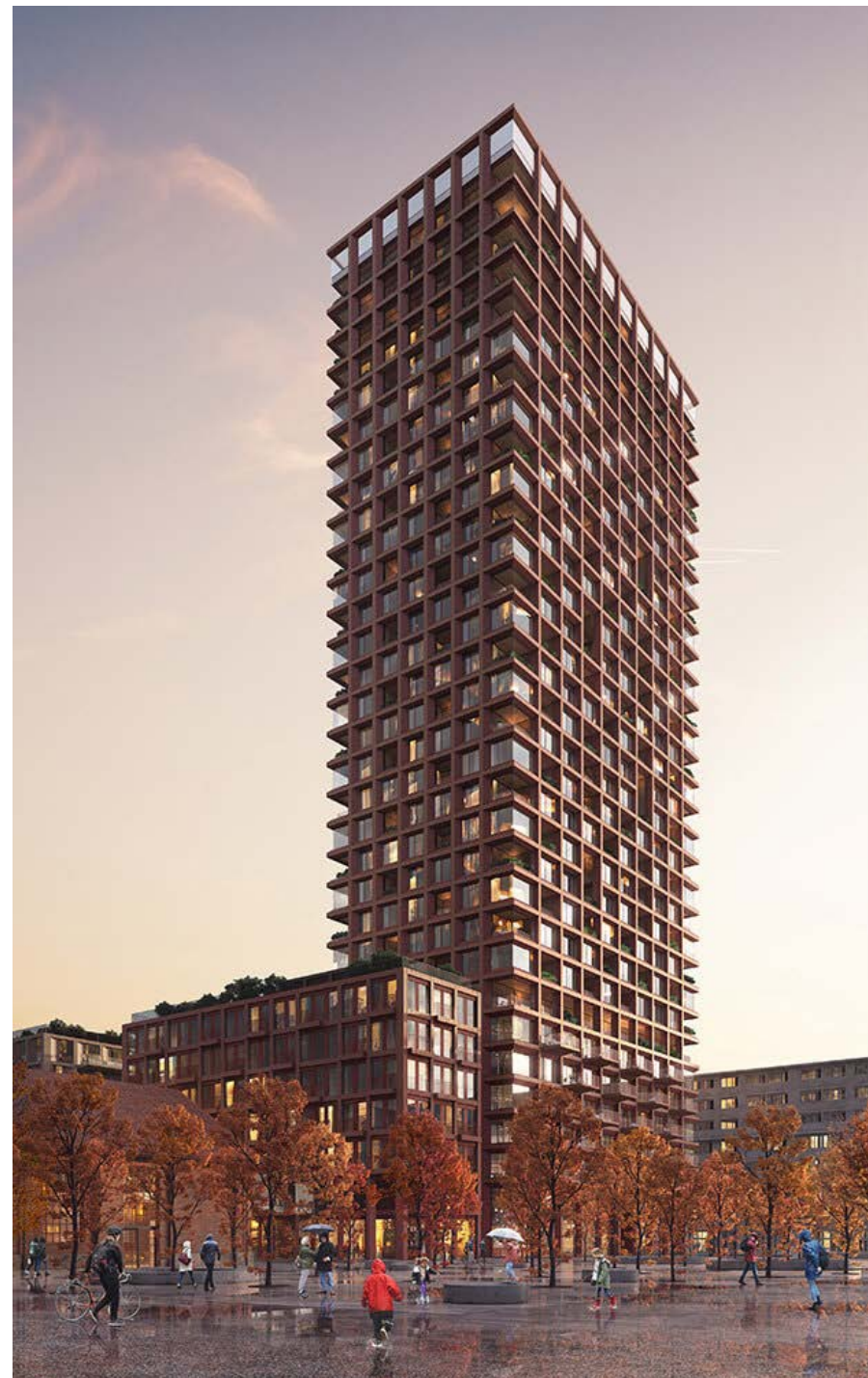
Het welzijn van de mens is verweven in het DNA van het project. Openbare gevels zorgen voor natuurlijke ventilatie, terwijl het biofiele uitzicht op de tuinen momenten van rust biedt in het stedelijke landschap. De zelfreinigende terracotta gevel van het gebouw, ontworpen in samenwerking met lokale schoolkinderen, is geïnspireerd op het keramische erfgoed van Royal Doulton en is ontworpen om meer dan een eeuw mee te gaan.

Paradise SE11 is niet zomaar een gebouw; het is een reproduceerbare blauwdruk voor een hoopvollere stedelijke toekomst. Door eenvoud, transparantie en een toewijding aan zowel mens als planeet biedt het een nieuw paradigma voor steden die circulair, koolstofarm en regeneratief zijn door hun ontwerp.

Houtbouw naar nieuwe hoogtes: ontdek het Rocket & Tigerli-complex

De Zwitserse stad Winterthur verandert in hoog tempo van een industrieel centrum naar een vooruitstrevend centrum voor hoger onderwijs en cultuur. Nadat de productie in het gebied was afgenomen, gaven kiezers de gemeentelijke leiders toestemming om plannen te maken om leegstaande industriële gebouwen en spoorwegemplacements om te vormen tot woon- en dienstverleningsgebieden.

Tekst: Wim Vander Haegen - Foto's © Perkins@Will

Locomotieffabriek

Een van deze wijken, Lokstadt, was ooit de locatie van een locomotieffabriek. Twee modellen die daar werden geproduceerd, Rocket en Tigerli, hebben hun naam gegeven aan nieuwe gebouwen voor gemengd gebruik, ontworpen door onze Deense studio Schmidt Hammer Lassen. In plaats van de gesloten blokstructuur te volgen die in het oorspronkelijke masterplan van de stad was voorgesteld, werd voorgesteld om het complex te verweven met het sociale weefsel van de buurt met lichte doorgangen en pocketparken. Dit creëert een actieve gemeenschap met een onderscheidende identiteit.

Een lichte, actieve buurt

Het Rocket & Tigerli-complex bestaat in totaal uit vier gebouwen, elk met een eigen unieke uitstraling en verschillende functies. Het grootste gebouw is Rocket, een 33 verdiepingen tellende hoogbouw met een composiet massief houten constructie, met een hotel op de eerste acht verdiepingen en woningen daarboven. Rondom de toren staan drie middelhoge gebouwen: Tigerli Nord is bestemd voor betaalbare woningen. De andere twee, Tigerli Ost en Tigerli West, bieden beide huurappartementen tegen marktconforme prijzen. De begane grond van alle drie de Tigerli-gebouwen is gereserveerd voor winkels, die diensten verlenen aan de gemeenschap en bijdragen aan de activering van de buurt.

Massief hout, massale aantrekkingskracht

Een baanbrekend aspect van Rocket & Tigerli is het innovatieve gebruik van massief hout. Na voltooiing in 2027 zal Rocket met een hoogte van 100 meter een van 's werelds hoogste woongebouwen zijn met een dragende houten constructie. Het baanbrekende bouwsysteem, ontwikkeld in samenwerking met het Zwitserse bedrijf Implenia en de Zwitserse Federale Technische Hogeschool van Zürich (ETH), introduceert een innovatieve hybride plaat met houten kolommen en balken, wat resulteert in een lichtere constructie en minder koolstofuitstoot.

Een toonbeeld van efficiëntie

Het ontwerp van Rocket combineert efficiëntie met esthetische aantrekkingskracht, waardoor een hoogbouwstructuur ontstaat die zowel functioneel als visueel opvallend is. Afwisselende vloerplaten worden gedraaid om variatie en visuele interesse aan de buitenkant toe te voegen, terwijl de modulaire efficiëntie behouden blijft. De wooneenheden in Rocket en Tigerli zijn compact, maar voelen uitzonderlijk ruim aan dankzij hoge plafonds, grote ramen en open plattegronden.

Een bruisend sociaal leven

Het complex bevordert het gevoel van verbondenheid door interactie en het leggen van contacten tussen bewoners en bezoekers, de natuur en de kunst te stimuleren. Door de residentiële typologie van het binnenplaatsblok te integreren met het gefragmenteerde stedelijke weefsel van het industriegebied, creëren we een levendige buurt die bewoners en bezoekers uitnodigt tot interactie. De openbaar toegankelijke binnenplaats biedt ruimte voor sociale activiteiten en creëert synergieën tussen de gebouwen en aangrenzende openbare ruimtes. Groene daken en ontmoetingsplaatsen op verschillende niveaus in de gebouwen bieden ruimte voor activiteiten en kansen voor toevallige ontmoetingen.

Silirub® 2 AT

Afdichten van constructie- en beglazingsvoegen

Constructievoegen (facade / glazing)

- ✓ Hoogwaardige neutrale Alkoxy silicone
- ✓ Uitstekend verwerkbaar
- ✓ Optimale hechting
- ✓ EC1+: Zeer lage emissie
- ✓ Weinig geur
- ✓ Duurzaam en blijvend elastisch
- ✓ ATG pending
- ✓ Compatibel met insulating glass unit (IGU)
- ✓ Hechting op polycarbonaat
- ✓ UV stabiel

SCAN MIJ!

SOUDAL

BUILD THE FUTURE

SOUDAL NV • EVERDONGENLAAN 18-20 • B-2300 TURNHOUT • BELGIË • TEL.: +32-(0)14 42 42 31 • WWW.SOUDAL.COM

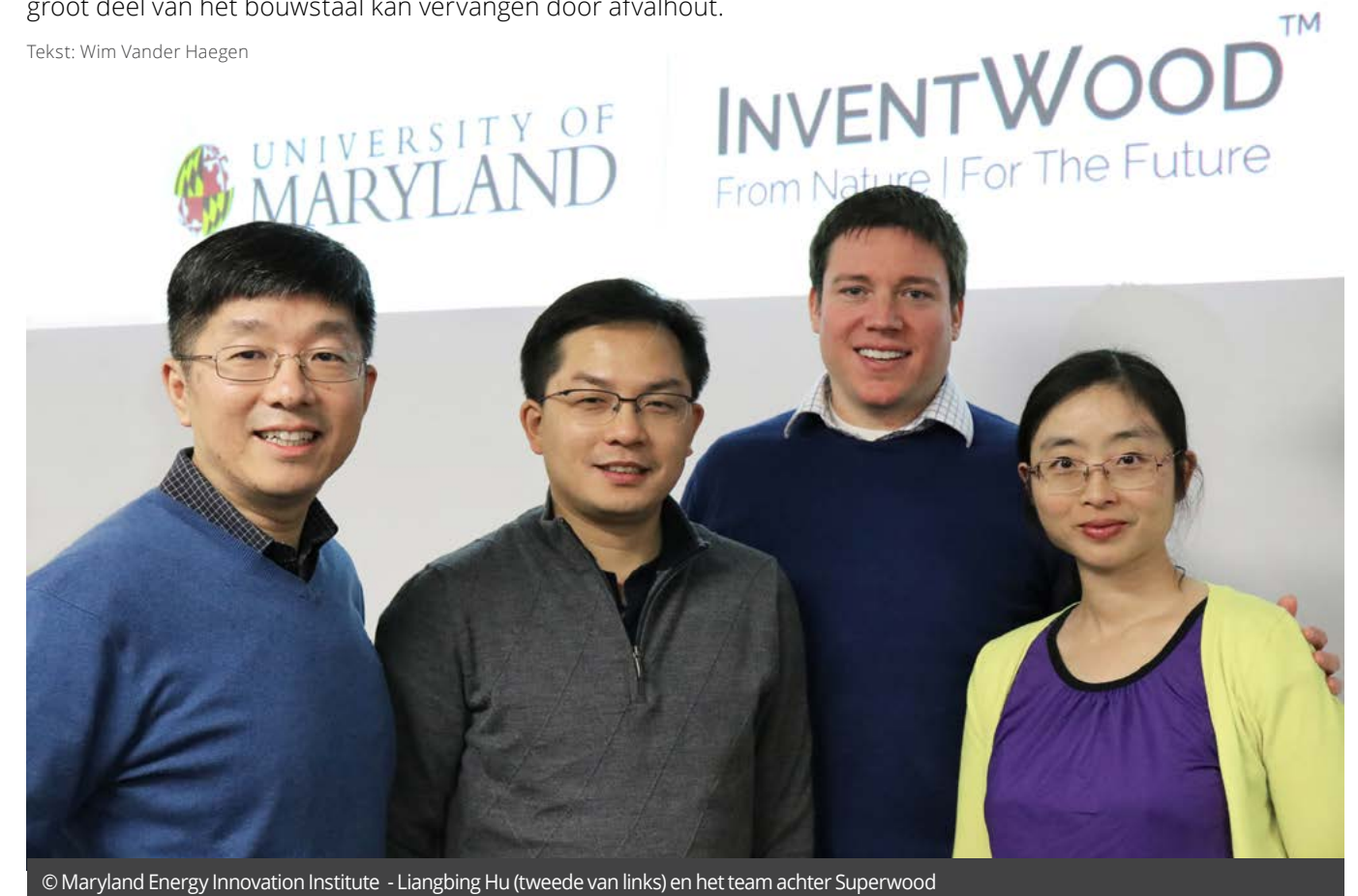
000751-ADVERT

ARTIKEL

Het is hout, het is brandwerend en het is sterker dan staal...

Hout dat brandwerend en sterker is dan staal en toch maar een zesde van het gewicht heeft? In het Amerikaanse Maryland hoopt InventWood dat hun 'Superwood' in de toekomst een groot deel van het bouwstaal kan vervangen door afvalhout.

Tekst: Wim Vander Haegen

© Maryland Energy Innovation Institute - Liangbing Hu (tweede van links) en het team achter Superwood

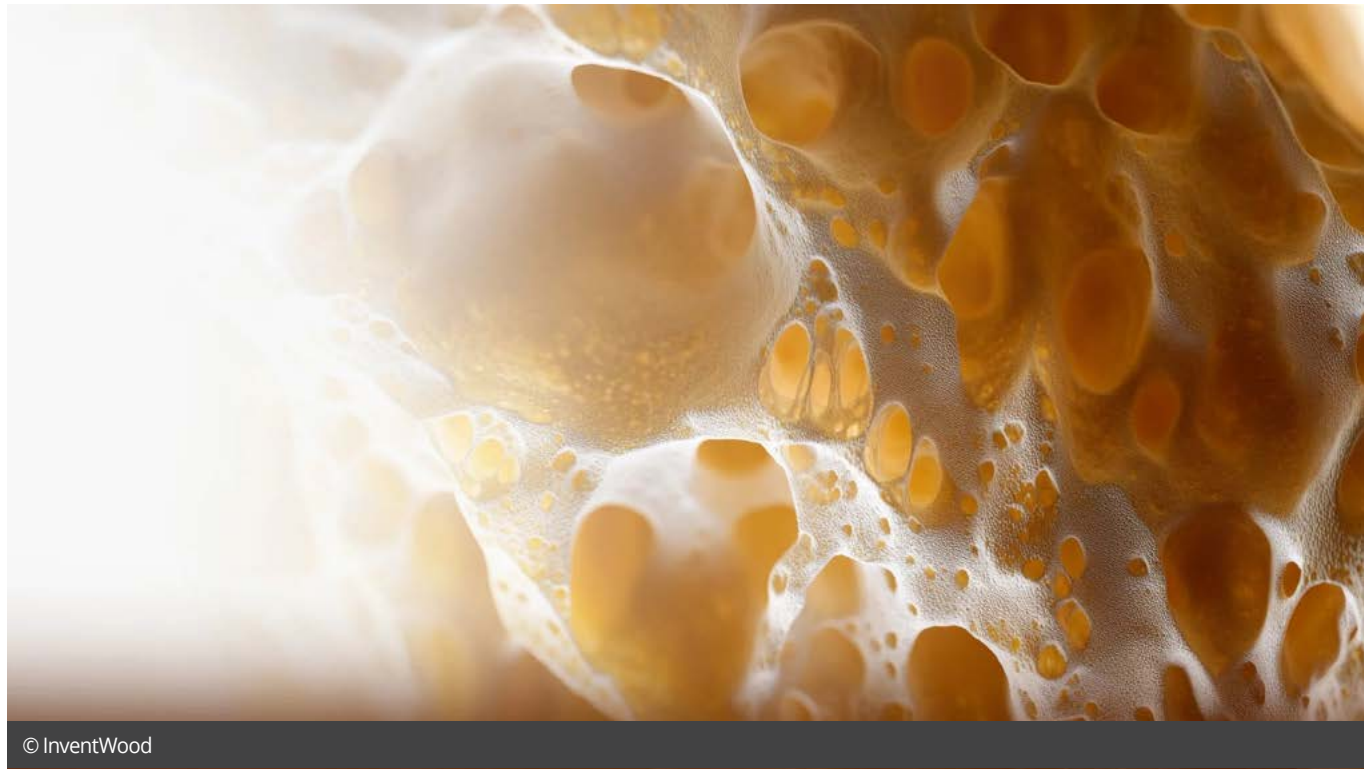
© InventWood

Zelfs kogelvrij

InventWood is een Amerikaanse start-up die nieuwe materialen ontwikkelt met het oog op toepassingen in onder meer de bouwsector. Het bedrijf beweert dat het op een dag stalen I-balken in het skelet van een gebouw zou kunnen vervangen door een nieuw materiaal dat minstens even sterk is en zelfs slagvast genoeg is voor kogelvrije deuren. Superwood is ook brandwerend: de buitenkant verkoolt op een manier die de binnenkant beschermt, en het zal bij brand niet doorhangen zoals staal.

Het gemodificeerde hout is volgens Christopher Mims, journalist van The Wall Street Journal, verbazingwekkend sterk en licht. "Ik kan gemakkelijk een 3 mm dikke dennenplank doormidden breken, maar een plaat Superwood met dezelfde afmetingen buigt slechts lichtjes, hoe hard ik ook mijn best doe. Een 30 cm lange stok van slechts 1,3 cm dik was zo stijf dat ik hem helemaal niet kon buigen."

Wanneer Superwood ook bij ons in de handel komt, is wellicht niet meteen voor morgen. InventWood is pas afgelopen zomer met de productie op industriële schaal van start gegaan. Het bedrijf zegt dat klanten het voor ongeveer dezelfde prijs kunnen kopen als hoogwaardige gevelbekleding of tropisch hardhout.

© InventWood

Houten wolkenkrabbers

“Engineered” of gemodificeerd hout is momenteel erg in trek. De industrie gebruikt bijvoorbeeld al lang restanten van OSB-platen om nieuwe materialen te ontwikkelen en gelooft echt in de toekomst van de technologie. Houtgigant Weyerhaeuser is net begonnen met de bouw van een fabriek van 500 miljoen dollar in Arkansas om ‘TimberStrand’ te produceren, dat ook wordt gemaakt van restanten, maar sterker zou zijn dan conventioneel hout. InventWood zelf maakt gebruik van de expertise van de industrie: de fabrieksmanager van het bedrijf is afkomstig van Weyerhaeuser. “Sommige bouwbedrijven gebruiken kruislings gelamineerd hout (CLT of cross laminated timber) om kleinere stalen of betonnen constructie-elementen te vervangen”, schrijft Christopher Mims. “Dit heeft geleid tot houten wolkenkrabbers en zelfs een luchthaventerminal van 2 miljard dollar in

Portland, Oregon.” Volgens Caitlin Mueller, directeur van het Building Technology-programma aan het Massachusetts Institute of Technology, is de ontwikkeling naar steeds grotere houten gebouwen afhankelijk van het aanpassen van bouwvoorschriften en het overtuigen van mensen dat ze niet in vlammen zullen opgaan. “Goed ontworpen, technisch vervaardigde houten gebouwen zijn relatief veilig bij brand. Traditionele houtskeletbouw, met dunne planken en gemakkelijke toegang tot zuurstof, is dat niet. De makers staan wel voor een uitdaging: hoewel Superwood veel stijver is dan gewoon hout, is het nog steeds niet zo stijf als staal of beton, dus moeten gebouwen zo worden ontworpen dat ze niet te veel buigen.”

Moleculair niveau

Liangbing Hu, naar verluidt ‘de Willy Wonka van het bewerkte hout, is de voormalige directeur

van het Center for Materials Innovation aan de Universiteit van Maryland en nu professor aan Yale. Destijds vond hij zowel transparant hout uit dat als plastic kan worden gevormd als hout dat stuitert als een rubberen bal. Al zijn uitvindingen hadden te maken met het manipuleren van hout op moleculair niveau. In 2018 maakten Hu en zijn collega's furore onder materiaalwetenschappers toen ze de technologie achter Superwood presenteerden in een artikel in Nature. Om Superwood te maken, begonnen ze met het koken en chemisch behandelen van het hout. Vervolgens persten ze het samen, waardoor een standaard plank een kwart van zijn dikte verloor. Hu ontdekte dat dit proces de cellulosevezels dichter bij elkaar bracht en de kanalen die het circulatiesysteem van een boom vormen, deed instorten.

© InventWood

© InventWood

Het geloof in Superwood

Na de eerste opwinding schreven de meesten Superwood af als een curiositeit. Alex Lau, vandaag algemeen directeur van InventWood, deed dat niet. Hij nam contact op met Hu en hielp InventWood in 2021 commercieel te lanceren. De start-up kreeg het jaar daarop een subsidie van 20 miljoen dollar van het Ministerie van Energie en heeft ook 30 miljoen dollar aan financiering ontvangen van verschillende investeerders. Vandaag kan InventWood gebruikmaken van een productiefaciliteit van 8.361 vierkante meter, en er zijn al plannen voor een nieuwe faciliteit die drie keer zo groot is. Details over het precieze proces zijn niet bekend. “Tijdens een recente rondleiding door de bijna voltooide fabriek heb ik het hele proces van begin tot eind gezien”, aldus Christopher Mims. “Het bedrijf vroeg me om geen details te onthullen over hoe het Superwood

maakt, uit angst dat bedrijven in het buitenland – Lau wilde niet zeggen waar, maar het was duidelijk China – hun proces zouden kopiëren.”

Met het oog op winstgevendheid zal InventWood Superwood in eerste instantie op de markt brengen als gevelbekleding, waarvoor minimale certificering vereist is. Het kan echter ook worden gebruikt als terrasplanken – het heeft een lange levensduur en is even weerbestendig als tropisch hardhout – en als schutting en raamkozijnen.

Meer dan bouw materiaal

Om vast te stellen dat Superwood kan worden gebruikt als constructie-element in gebouwen, is certificering door de partners van het bedrijf nodig, waaronder bouwers en architecten. “Er zijn ook nieuwe bouwprocessen nodig, omdat het materiaal sterk genoeg is om de stalen verbindingen te

vervangen die gebruikelijk zijn in constructies van bewerkt hout. Toekomstige gebouwen zouden kunnen worden gebouwd met oude technieken, bijvoorbeeld met pennen van Superwood die in balken van hetzelfde materiaal worden geslagen”, aldus Alex Lau.

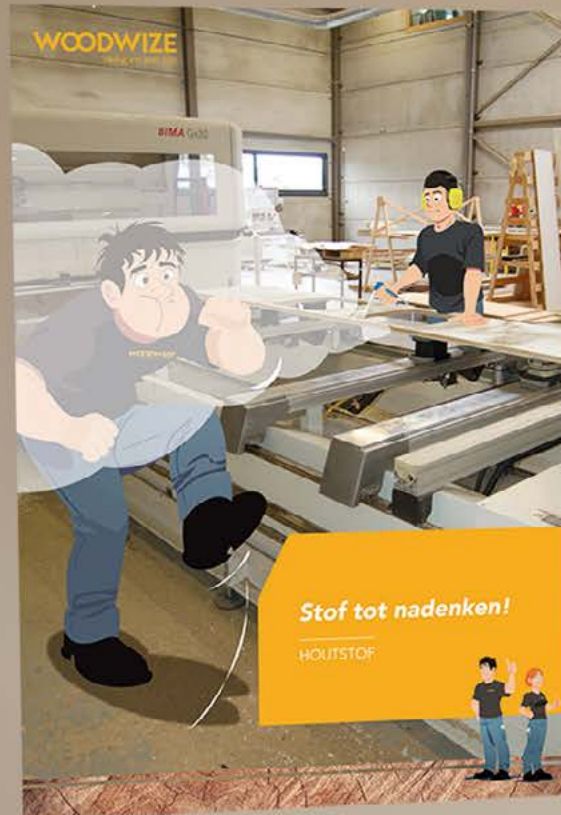
De toepassingen reiken verder dan de bouw. Superwood is vergelijkbaar met koolstofvezel, maar minder broos, en koolstofvezel wordt al gebruikt in allerlei producten, van sportuitrusting en tennisschoenen tot raceauto's en vliegtuigen. “In een toekomst met eVTOL's, ook bekend als “vliegende auto's”, zou er vraag kunnen zijn naar een materiaal als Superwood”, besluit Lau. “Of misschien wel een laptop of smartphone van diepgekleurd, extra sterk hout? Het bewerken ervan vereist nieuwe technieken, maar die zijn niet ondenkbaar.”

© InventWood

MAAK VEILIGHEID ZICHTBAAR!

Voor atelier of leslokaal. Gratis veiligheidsposters via Woodwize.

Woodwize ondersteunt **scholen** en **bedrijven** in de houtsector met kant-en-klare **veiligheidsposters**.

Gratis te bestellen voor jouw atelier of leslokaal.

Maak van veiligheid een prioriteit!

Scan & bestel gratis

ARTIKEL

Wat u als professional moet weten over brandwerend schrijnwerk in België

Brandwerend schrijnwerk, waaronder deuren, ramen en wanden, wordt toegepast om de verspreiding van vuur, rook en hitte te vertragen gedurende een bepaalde tijdspanne. Dit gebeurt om de veiligheid van gebouwgebruikers te vergroten en schade aan het gebouw te beperken. In België is brandwerend schrijnwerk een wettelijke verplichting, en de technische en normatieve eisen worden er niet eenvoudiger op. Wij somden even de belangrijkste aandachtspunten uit de complexe wetgeving op.

Tekst: Wim Vander Haegen

Sapa - Kennis van recente technologische innovaties en wettelijke vereisten is essentieel voor professionele schrijnwerkers

Technische Normen en classificaties

Het vakgebied omvat diverse materialen zoals hout, staal, aluminium en kunststof, elk met eigen technische uitdagingen en certificeringseisen. Kennis van recente technologische innovaties en wettelijke vereisten is essentieel voor professionele schrijnwerkers.

Brandwerend schrijnwerk dient te voldoen aan de Europese normen EN 16034 en EN 13501-2 die de prestaties meten en classificeren volgens specifieke criteria. Daarin hanteert de wetgever volgende elementen:

- **Brandstabiliteit (criterium R)** is het criterium waarmee het vermogen van een element of een structuur aangeduid wordt om weerstand te bieden aan de gespecificeerde lasten en/of belastingen. Deze eigenschap wordt ook vaak aangeduid als het draagvermogen. Het gaat hier om het vermogen van een bouwelement om weerstand te bieden aan een brand die, onder welbepaalde mechanische belastingen en gedurende een gegeven tijdsperiode, aangrijpt aan één of meerdere zijden, zonder verlies van zijn structurele stabiliteit.
- **Vlamdichtheid (criterium 'E')** is het vermogen van een scheidend bouwelement

dat aan één zijde blootgesteld is aan een brand om geen vlammen en hete gassen door te laten en te vermijden dat er vlammen zouden ontstaan aan de niet-blootgestelde zijde.

- **Thermische isolatie (criterium 'I')** is het vermogen van een scheidend element om de doorgang van warmte tegen te houden. De overdracht dient zodanig beperkt te zijn dat de niet-blootgestelde zijde niet kan ontvlammen, noch enig ander element in de onmiddellijke omgeving van deze zijde. Het element dient eveneens voldoende thermisch geïsoleerd te zijn om personen die zich in de buurt bevinden te beschermen.

Naast deze drie hoofdprestaties, worden nog andere facultatieve karakteristieken gespecificeerd. De indeling en het gebruik is afhankelijk van de toepassing van de bouwelementen.

- Straling (W)
- Mechanische actie (M)
- Zelfsluitendheid (C)
- Rookdoorlatendheid (S)
- Continuïteit van de stroom en/of het signaal (P of PH)
- Weerstand tegen roetontbranding (G)
- Beschermingsvermogen tegen brand (K)

Verplichte standaard

De classificaties EI1, EI2 en EW geven verschillen weer in isolatie- en integriteitseisen. Vooral EI1 is een fundamenteel begrip in Belgische regelgeving. EI1-producten voldoen aan de hoogste Europese eisen inzake brandintegriteit en thermische isolatie. Dit betekent dat ze gedurende de gegeven tijd, aangeduid als 't' (bv. 30, 60, 90 of 120 minuten) niet alleen voorkomen dat vuur en hete gassen doorslaan (E), maar ook dat de temperatuur aan de niet-brandende zijde beperkt blijft binnen strikte grenzen (I). EI1-normen zijn strenger dan EI2, waarbij aanvullende meetmethodes worden gehanteerd om isolatie te garanderen. EI1-classificatie is sinds 2022 de verplichte standaard voor brandwerend schrijnwerk in nieuwe of ingrijpende bouwprojecten in België. De aanduiding wordt bijvoorbeeld EI1 30 (30 minuten brandwerendheid met strenge isolatie-eisen), EI1 60, enz. Deze classificaties gelden voor deuren, ramen en wanden en worden bekrachtigd via CE-markering.

LGC - Brandwerende deur EI1-30

Meest gangbare elementen

Voor de meest gangbare elementen grijpt de Belgische regelgeving terug naar volgende classificaties op basis van de Europese normen EN 13501-2, EN 13501-3 en EN 50200:

- **Dragende elementen:** REI t of R t
- **Niet-dragende elementen:** EI t of E t
- **Gevelelementen:** EI t of E t gevolgd door (i $\leftarrow$ $\rightarrow$ o), (i $\leftarrow$ o) of (i $\rightarrow$ o)
- **Deuren:** EI1 t (met of zonder Sm)
- **Liftdeuren:** E t
- **Plafonds, zelfdragende plafonds en opgehangen plafonds:** EI t gevolgd door (a $\leftarrow$ $\rightarrow$ b), (a $\leftarrow$ b) of (a $\rightarrow$ b)
- **Kleppen:** EI t gevolgd door (ho en/of ve i $\leftarrow$ $\rightarrow$ o) S, (ho en/of ve i $\leftarrow$ o) S of (ho en/of ve i $\rightarrow$ o) S
- **Elektrische kabels** met buitendiameter $\leq$ 20 mm en met geleiders met een sectie $\leq$ 2,5 mm²: PH t

Typisch Belgische classificaties

Voor plafonds en verlaagde plafonds: de stabiliteit bij brand van deze plafonds kan niet uitgedrukt worden met het Europees classificatiesysteem. Het brandgedrag wordt daarom uitgedrukt door te verwijzen naar de proefnorm NBN 713.020 (uitgave 1968). De stabiliteit bij brand wordt uitgedrukt in een classificatierapport en wordt bepaald door de toepassing van het interpretatieve document goedgekeurd door de Hoge Raad voor Beveiliging tegen Brand en Ontploffing tijdens zijn vergadering op 15 september 2011. U vindt dit document op de website van ISIB (*).

Voor elektrische kabels met een buitendiameter > 20 mm en met geleiders met een sectie > 2,5 mm² en voor kabels zonder eigen brandweerstand die in een koker toegepast worden, wordt de brandweerstand aangetoond door een proef uitgevoerd volgens addendum 3 van NBN 713.020.

Overgangsfase

Voor 2022 bestonden in België nog nationale RF-normen, waarbij RF30, RF60 enz. vooral de brandweerstand in tijd uitdrukten, evenwel zonder gescheiden isolatiecriteria. Sinds 1 juli 2022 is volgens het Koninklijk Besluit van 23 juni 2022 de EI1-classificatie dus verplicht voor nieuwe bouwvoorvragen en grote renovaties. Voor bestaande gebouwen en vervangingen waarvoor geen nieuwe vergunning nodig is, mogen de oude RF-normen nog steeds (tijdelijk) worden toegepast. Het is evenwel belangrijk om te beseffen dat deze normen op termijn zullen verdwijnen. Daarom is het verstandig om bij vervangingen al rekening te houden met de toekomstige wetgeving. Door te kiezen voor EI1-gecertificeerde deuren, is men voorbereid op de veranderingen en voorkom je mogelijke problemen in de toekomst.

Wycotec - Stalen brandwerende deuren worden door thermische isolatiepanelen en brandwerende afdichtingen EI1 30 tot EI1 120 gecertificeerd

Materialen en constructie

- **Hout:** wordt behandeld en gecombineerd met brandwerende materialen zoals minerale wol en calciumsilicaatplaten, waardoor houten brandwerende deur- en wandconstructies EI1 30 tot EI1 60 kunnen bereiken.
- **Staal:** stalen brandwerende deuren worden door thermische isolatiepanelen en brandwerende afdichtingen EI1 30 tot EI1 120 gecertificeerd. Staal heeft intrinsiek betere dragende eigenschappen en brandweerstand.
- **Aluminium** brandwerend schrijnwerk behaalt certificeringen volgens EN 1634-1 en kan EI1 30 en EI1 60 garanderen dankzij speciale koeling in profielkamers en hoogwaardige afdichtingen. Aluminium wordt toegepast voor ramen en deuren waarbij esthetiek en brandveiligheid gecombineerd worden.
- **Kunststof** (PVC en andere) is van nature moeilijk brandbaar; het dooft snel uit en draagt nauwelijks bij aan brandontwikkeling. Innovatieve kunststofsysteemen combineren speciale profielontwerpen, dubbele kamers en brandwerende beglazing om volgens de EI1-normen EI1 30 tot EI1 60 te halen. Deze systemen zijn CE-gecertificeerd volgens EN 16034 en EN 13501-2, waardoor kunststof een volwaardig alternatief is voor traditioneel brandwerend schrijnwerk. Correcte plaatsing is cruciaal voor het behoud van deze prestaties.

Hout gecombineerd met brandwerende materialen

Aluminium voor esthetiek en brandveiligheid

ULiège - ISIB werkt nauw samen met de Universiteiten van Gent en Luik

Gedetailleerde specificaties en eisen

- De speling tussen de deurvleugel en omlijsting mag maximaal 3 mm bedragen om branddoorslag te vermijden.
- Brandwerende deuren moeten zelfsluitend zijn met gecontroleerde sluitkracht om onder EI1-normen te kunnen worden gecertificeerd.
- Brandwerende afdichtingen (inclusief rookdichte profielen) zijn essentieel voor het behoud van de brand- en rookwerendheid.
- De omlijsting wordt voorzien van vuurvaste materialen zoals gipspleister of beton om naleving van EI1 30 en EI1 60 te garanderen.
- Brandwerende doorvoeringen voor kabels en leidingen zijn gecertificeerd met speciale brandwerende manchetten en katten.
- Multifunctioneel schrijnwerk kan brandwerendheid combineren met thermische isolatie, akoestiek en inbraakwerendheid volgens de EI1-normen.

Plaatsingsvoorschriften

Alleen brandwerend schrijnwerk met een geldig CE-atteest en EI1-classificatie mag geplaatst worden. De plaatsing moet uitgevoerd worden door gecertificeerde installateurs met een erkend label (bv. ISIB). Correcte afdichtingen, zelfsluiters en omlijstingsconstructies zijn vereist om de EI1-prestaties te behouden. Voor kunststof geldt regelmatig overleg met leveranciers over compatibiliteit en montage volgens de EI1-richtlijnen. Elke niet conforme plaatsing leidt tot ongeldig certificaat en kan juridische gevolgen hebben.

Het Koninklijk Besluit van 23 juni 2022 is het actuele kader dat EI1-classificatie verplicht stelt bij nieuwbouw en ingrijpende renovaties. Vlaanderen, Brussel en Wallonië dragen deze federale norm uit, maar kunnen extra eisen voor specifieke gebouwen zoals zorginstellingen opleggen. Inspecties en controles door veiligheidsdiensten zijn streng en gericht op correcte naleving van EI1-voorschriften.

(*) Over ISIB

ISIB (Instituut voor Brandveiligheid – Institut de Sécurité Incendie) werd opgericht in 1987 en is een vzw die tot doel heeft het wetenschappelijk onderzoek op het vlak van brandveiligheid te promoten en te coördineren in de brandlaboratoria van de Universiteiten van Gent en Luik, evenals de verspreiding en de toepassing van de wetenschappelijke kennis, vergaard op het vlak van brandveiligheid, te verzekeren. Het geeft ook raadgevingen op het vlak van brandveiligheid en biedt technische bijstand in deze domeinen. De belangrijkste leden van ISIB zijn de brandlaboratoria van de Universiteiten van Luik en Gent (WFRGENT nv), de Federaties der schrijnwerkers, de Federaties der fabrikanten, de Federaties van verzekeraars, de Brandweerverenigingen, FOD Binnenlandse Zaken en Regie der Gebouwen.

Voornaamste activiteiten:

- Technisch Secretariaat van het Bureau Benor/Atg voor brandwerende deuren.
- Certificatie van plaatsers van brandwerende deuren onder BELAC-accreditatie.
- Werfexpertise betreffende brandweerstand van bouwelementen, in het bijzonder brandwerende deuren geplaatst door niet-gecertificeerde plaatsers.
- Technische ondersteuning aan brandweerdiensten, fabrikanten en installateurs die actief zijn op het vlak van brandveiligheid.

Veiligheid en gezondheid: jong geleerd, oud gedaan

Tekst & foto's: Woodwize

Jaar van de Veiligheid

Veiligheid, gezondheid en welzijn zijn al jarenlang belangrijke aandachtspunten in de houtsector. Ook in het onderwijs groeit de aandacht voor dit thema. Daarom roept Woodwize 2026 uit tot **Jaar van de Veiligheid**. Met dit initiatief wil Woodwize jongeren bewust maken en leerkrachten ondersteunen, zodat veiligheid, gezondheid & welzijn **top of mind** blijven. Want wie van jongs af aan leert omgaan met persoonlijke beschermingsmiddelen, risicobewustzijn en veilige werkmethodes, draagt die reflex zijn hele loopbaan mee.

Sinds de jaren '90 is er in de Daaronder roept Woodwize 2026 uit tot Jaar van de Veiligheid. een duidelijke mentaliteitswijziging zichtbaar. Veiligheidsvoorzieningen op machines, persoonlijke beschermingsmiddelen en aandacht voor gezondheid kregen een vaste plaats op de werkvloer. Voor veel vakmensen zijn veiligheidsschoenen, stofmaskers of een veiligheidsbril nu zo vanzelfsprekend geworden dat ze er nauwelijks nog bij stilstaan. Met het Jaar van de Veiligheid wil Woodwize die reflex ook extra verankeren bij de nieuwe generatie en ervoor zorgen dat veiligheid een tweede natuur wordt.

Vierdaagse opleiding voor leerkrachten

Om dit te realiseren werkt Woodwize een **vierdaagse opleiding** voor leerkrachten uit **rond basisprincipes van veiligheid en gezondheid**, waarbij ze zowel op theoretische als op praktische manier ondergedompeld worden in de voornaamste preventiethema's. In scholen gaat de aandacht vaak naar praktische veiligheid en gezondheid, zoals machinevoorzieningen, correcte werkmethodes en PBM's. Toch is het minstens even belangrijk om hen te laten kennismaken met een **volwaardig preventiebeleid**, zoals dat in bedrijven wordt gevoerd.

Tijdens de opleiding komen de **zeven welzijnsdomeinen** aan bod. Naast veiligheid, gezondheid en ergonomie – die in scholen vaak al heel wat aandacht krijgen – worden ook psychosociaal welzijn, arbeidshygiëne, verfraaiing van de werkplaatsen en milieu belicht. Het programma combineert theorie met praktijk en omvat onder meer:

- inleiding basisveiligheid
- juiste procedures en formaliteiten bij het organiseren van stages
- risicoanalyses correct opmaken, met tools zoals OIRA Hout met aandacht voor stagebedrijven
- machineveiligheid
- praktische workshops brandpreventie, ergonomie, werken op hoogte, EHBO...
- een bedrijfsbezoek

Didactisch materiaal: 'Veilig en wel in de houtsector'

Voor wie voor het eerst op stage gaat of op een werf aan de slag gaat, is een basiskennis van veiligheid en gezondheid op de werkvloer verplicht. Het **KB Tijdelijke of Mobiele Bouwplaatsen (15/04/2023)** bepaalt welke minimale kennis hiervoor vereist is. Bij Woodwize gaan we echter een stap verder: veilig werken in het atelier is minstens even belangrijk. Daarom ontwikkelde Woodwize het opleidingspakket **"Veilig en wel in de houtsector"**, een reeks van **28 afzonderlijke modules** die scholen en bedrijven concreet ondersteunen.

De modules behandelen uiteenlopende thema's zoals machineveiligheid, werken met gevaarlijke producten, omgaan met asbest, brand- en elektrische risico's, EHBO,... Leerkrachten kunnen ze inzetten als een volledige basisveiligheidsopleiding, maar ook flexibel gebruiken als losse themalesen. Om dit praktisch bruikbaar te maken, voorziet Woodwize 28 beknopte toolboxes, telkens aangevuld met een **PowerPointpresentatie**, **toolboxfiche** en **veiligheidsposter** die onmiddellijk inzetbaar zijn in de klas, leslokaal of atelier.

Daarbovenop verschijnt in mei 2026 een **speciale editie** van het **jongerenmagazine** Hout Vasthouden Mag! van Woodwize, volledig gewijd aan veiligheid, gezondheid en welzijn in de houtsector. Dit magazine richt zich specifiek op leerlingen uit de derde graad houtbewerking.

Samen bouwen aan een veilige toekomst

Met het Jaar van de Veiligheid wil Woodwize verder bouwen aan een generatie voor wie veiligheid, gezondheid en welzijn even vanzelfsprekend is als het vakmanschap zelf. Want hoe vroeger jongeren leren omgaan met risico's en preventie, hoe groter de impact op een veilige, gezonde en duurzame houtsector.

Jong geleerd, is écht oud gedaan.

WOODWIZE

Woodwize vzw

Hof ter Vleest dreef 3
1070 Brussel
België

+32 2 558 15 51
info@woodwize.be
www.woodwize.be

PrePS in Wood: Toolkit voor psychosociaal welzijn in de houtsector

Tekst & foto's: Woodwize

Waarom psychosociaal welzijn essentieel is voor jouw bedrijf

Heb je je ooit afgevraagd hoe je medewerkers zich écht voelen op hun werkplek? Wat de dynamiek is binnen je bedrijf? Was je verrast door een medewerker die plots uitviel met een burn-out, zonder dat je het zag aankomen? En hoe tevreden zijn je medewerkers en leidinggevendenden eigenlijk?

Dit zijn geen oppervlakkige vragen. Ze raken de kern van psychosociaal welzijn, het fundament van het welbevinden van je team. Wanneer medewerkers zich goed voelen op het werk en tevreden zijn, heeft dit tal van positieve gevolgen: verbeterde werkprestaties, minder stress, een lager risico op burn-out of verzuim, en een positieve impuls voor de samenwerking. Investeren in psychosociaal welzijn is dus niet alleen goed voor je medewerkers, maar ook voor je bedrijf.

De gevaren van het negeren van psychosociaal welzijn

Maar laten we de keerzijde niet negeren. Het negeren van psychosociaal welzijn kan ernstige risico's met zich meebrengen: verzuim door stress of burn-out, problemen op de werkvloer, agressie, pesterijen, alcohol- of drugsmisbruik, grensoverschrijdend gedrag, en uiteindelijk kwaliteits- en productieverlies. Dit alles kan leiden tot aanzienlijke extra kosten voor je bedrijf.

Hoe krijg je inzicht in het psychosociaal welzijn van je medewerkers?

Het is duidelijk dat psychosociaal welzijn cruciaal is, met tal van positieve gevolgen. Maar hoe krijg je zicht op de situatie binnen je organisatie? En nog belangrijker, hoe onderneem je concrete stappen om het welzijn te verbeteren waar nodig? Dat zijn uitdagende vragen waar veel organisaties mee worstelen en de antwoorden zijn niet altijd eenvoudig te vinden.

Woodwize: Jouw partner in psychosociaal welzijn

Gelukkig biedt Woodwize hierbij hulp met de nieuwe, laagdrempelige toolkit voor psychosociaal welzijn op het werk: PrePS in Wood. Deze toolkit biedt stapsgewijze begeleiding om concrete acties te ondernemen voor een gezonde en ondersteunende werkomgeving in de hout- en meubelsector. Met praktische tools en adviezen helpt ze bedrijven en hun medewerkers om het psychosociaal welzijn aanzienlijk te verbeteren.

Aan de slag met de Toolkit PrePS in Wood Een uitgebreide gids voor psychosociaal welzijn

De toolkit begint met een zeer uitgebreide gids, bedoeld voor zowel atelier als kantoor. Deze handleiding beantwoordt vragen als: wat omvat psychosociaal welzijn, waarom is het belangrijk voor jou en je team, en welke stappen kun je nemen? Belangrijk is ook het bewustmaken van je organisatie over het belang ervan. Daarvoor biedt Woodwize flyers en presentaties aan, online beschikbaar via de website.

Quickscan Welzijn en diepgaandere analyses

De Quickscan Welzijn vormt de kern van het traject. Dit is een kosteloze online bevraging die verschillende actoren binnen je onderneming bevraagt over hun welzijn. Na afronding ontvang je een oriënterend resultaat en een uitgebreid rapport met eerstelijnsadviezen. Zo krijgen bedrijfsleiders en HR-afdelingen zicht op zowel de sterke punten als de knelpunten op het vlak van psychosociaal welzijn.

Welzijns gesprekken en ondersteuning

Op basis van de resultaten van de Quickscan ontvangen bedrijfsleiders gerichte adviezen om het welzijn op de werkvloer te verbeteren. Welzijns gesprekken met medewerkers kunnen verdere verheldering brengen. Om effectieve en open gesprekken te voeren biedt Woodwize praktische gidsen, gesprekskaartjes en tips aan.

Opleiding en gedragscode voor leiderschap

Als uitdagingen in de omgang met leidinggevendenden naar boven komen, biedt Woodwize opleidingen en praktische ondersteuning rond waarderend leiderschap aan. Daarnaast is er een voorbeeld van een gedragscode rond psychosociaal welzijn en omgangsvormen. Die kan gebruikt worden bij het onthaal, als bijlage bij het arbeidsreglement of tijdens overlegmomenten.

Aanvullende ondersteuning en online tools

Tot slot biedt Woodwize een databank met online tools voor diepgaandere risicoanalyses en verwijzingen naar gespecialiseerde diensten en websites voor coaching en ondersteuning. Die kunnen helpen bij de verdere implementatie en optimalisatie van een welzijnsbeleid.

Actie ondernemen

Al meer dan 200 werknemers uit de hout- en meubelsector vulden de Quickscan in. Verschillende bedrijven zijn momenteel, samen met Woodwize, volop aan de slag met het analyseren en verbeteren van het psychosociaal welzijn op de werkvloer.

Nu jij de PrePS in Wood-toolkit kent, is het tijd om zelf stappen te zetten richting een gezondere werkomgeving. Neem contact op met Woodwize

en zet de eerste stap naar een beter psychosociaal welzijn binnen jouw organisatie.

Op dinsdag 25 november 2025, exact drie jaar na de Social Hackathon rond psychosociaal welzijn, organiseert Woodwize een inspirerende reünie rond PrePS in Wood. We kijken terug, delen inzichten en kijken vooruit naar de volgende stappen. Iedereen met interesse in het thema is van harte welkom.

WOODWIZE

Interesse? Contacteer Woodwize

Stefan Hinnkens
Consulent Veiligheid en Welzijn

0472 99 25 35
stefan@woodwize.be

Voor- en nadelen van kwartscomposiet werkbladen

Kwartscomposiet werkbladen, ook bekend als kwarts keukenbladen of composiet werkbladen, zijn gemaakt van een van de hardste mineralen ter wereld en kunnen zowel keukens als badkamers een elegante en praktische toets geven. De gladde en naadloze oppervlakken combineren de robuustheid van steen met de finesse van moderne technologie. Maar hoe verhoudt kwartscomposiet zich nu tot andere populaire keuzes, zoals graniet of marmer?

Tekst: Wim Vander Haegen

Esthetisch en veelzijdig

Aanrechtbladen van kwarts bestaan meestal uit ongeveer 90% tot 95% gemalen kwarts, een natuurlijk hard mineraal, en 5% tot 10% harsen of polymeren (kunststof) en pigmenten. Dit mengsel wordt in mallen gegoten en onder intense hitte en druk tot platen gevormd, wat resulteert in een sterk en compact materiaal. Een van de opvallendste eigenschappen van kwarts is zijn esthetische veelzijdigheid. Hoewel het materiaal het uiterlijk van natuursteen zoals graniet of marmer kan nabootsen, biedt het ook een verscheidenheid aan kleuren en ontwerpen die niet in natuursteen te vinden zijn. Dit komt door de pigmenten die tijdens de productie worden toegevoegd, variërend van subtiele, aardse tinten tot gedurfde, hedendaagse tinten.

Afwerkingen

De manier waarop het werkblad tijdens het productieproces gepolijst wordt, bepaalt het uitzicht: hoogglans, matglans ('gezoet') en geborsteld ('satin'). Hoe gladder het oppervlak, hoe meer glans en hoe dichter de toplaag.

een hoogglans afwerking heeft het voordeel dat het oppervlak sterk afgedicht is waardoor het minder gevoelig is voor vlekvorming. een matte afwerking (gezoet of satin) staat voor een robuuste uitstraling, maar is gevoeliger voor vlekvorming omdat de toplaag minder gepolijst is en dus relatief open is van structuur. Hoe langer het keukenblad in gebruik is, hoe minder deze gevoeligheid voorkomt.

Kwaliteit

In een keukenblad van composiet worden de beste eigenschappen van kunststof en natuursteen met elkaar verenigd. De kwaliteit van het composietmateriaal wordt hoofdzakelijk bepaald door de verhouding natuursteen, hars en kunststof. De kwaliteit van kwartsafwerkingen is in de

loop der jaren enorm verbeterd, waardoor er vandaag meer opties dan ooit zijn. Geen adering, weinig of veel adering, er zijn opties die passen bij verschillende stijlen. Het is een ijzersterk materiaal dat waterdicht, krasbestendig, stootvast en goed hittebestendig is. Bij hoge temperaturen kan composiet wel verkleuren. Grote temperatuurverschillen van koud naar warm kunnen in het slechtste geval ook scheuren doen ontstaan. In welke mate de zogenaamde 'thermo-shock' optreedt, is afhankelijk van de kwaliteit van het composiet werkblad. Sowieso zijn beschermende accessoires zoals onderzetters altijd aangeraden. Een composiet keukenblad is ook iets minder vlekbestendig dan een inox (RVS) werkblad.

Duurzaamheid

De laatste jaren is er ook bij de productie van kwartsworkbladen steeds meer aandacht voor duurzaamheid. Veel merken verwerken nu gerecycled materiaal, zoals teruggewonnen kwarts of glas, in hun aanrechtbladen. Deze aanpak vermindert afval en maakt van kwarts een milieuvriendelijke optie in vergelijking met traditionele materialen. De duurzaamheid van kwarts betekent ook dat het niet zo vaak vervangen hoeft te worden als andere materialen, waardoor de ecologische voetafdruk nog kleiner wordt.

Kostprijs

De gemiddelde prijs varieert tussen 600 euro en 700 euro de vierkante meter, al zijn er ook goedkopere en duurdere oplossingen. Een duurdere plaat levert doorgaans wel een rijkere kleur en textuur op. Omdat kwarts aanrechtbladen niet poreus zijn, hoeft men ze niet jaarlijks te laten behandelen ('verzegelen'). Daar staat tegenover dat kwartsworkbladen een hogere initiële investering vereisen dan alternatieven, zoals houtblokken of tegelwerkbladen. Door hun gewicht en de precisie die nodig is voor een perfecte pasvorm vereisen ze ook een deskundige installatie.

Onderhoud

Om composiet aanrechtbladen schoon te maken is een eenvoudige oplossing van water en een mild afwasmiddel voldoende. Het werkblad moet na elke schoonmaakbeurt goed worden gedroogd. Voor een grondiger reiniging kan men eventueel natuurazijn verdund met water gebruiken. Reinigen met azijn helpt om het oppervlak te ontsmetten zonder het materiaal aan te tasten. Voor hardnekkiger vlekken bestaan er reinigers die speciaal werden ontworpen voor kwarts en effectief reinigen zonder het oppervlak te beschadigen. Vermijd sterk alkalische schoonmaakproducten zoals chloor, gootsteenontstopper, vaatwastabletten, ovenreinigers en verfoplosmiddelen. Deze middelen kunnen het pigment in de composiet afbleken.

Kwarts vs andere oplossingen

Kwarts vs. graniet: In tegenstelling tot kwarts is graniet poreus en moet het regelmatig worden verzegeld om vlekken te voorkomen, wat de kosten op de lange termijn kan verhogen. Hoewel beide materialen duurzaam zijn, ziet kwarts er

© Global Fair - Hoogglans afwerking

uiterlijk van marmer nabootsen zonder dezelfde onderhoudsvereisten, ideaal voor mensen die van het uiterlijk van marmer houden, maar het onderhoud willen vereenvoudigen.

Kwarts vs. laminaat: laminaat aanrechtbladen zijn een budgetvriendelijke optie en bieden een grote verscheidenheid aan kleuren en patronen. Laminaat is echter gevoeliger voor krassen en hittede schade en is niet zo duurzaam als kwarts. Hoewel laminaat vandaag het uiterlijk van steen of hout goed kan nabootsen, mist het de diepte en textuur van kwarts, dat gemaakt is om meer steenachtig aan te voelen en eruit te zien.

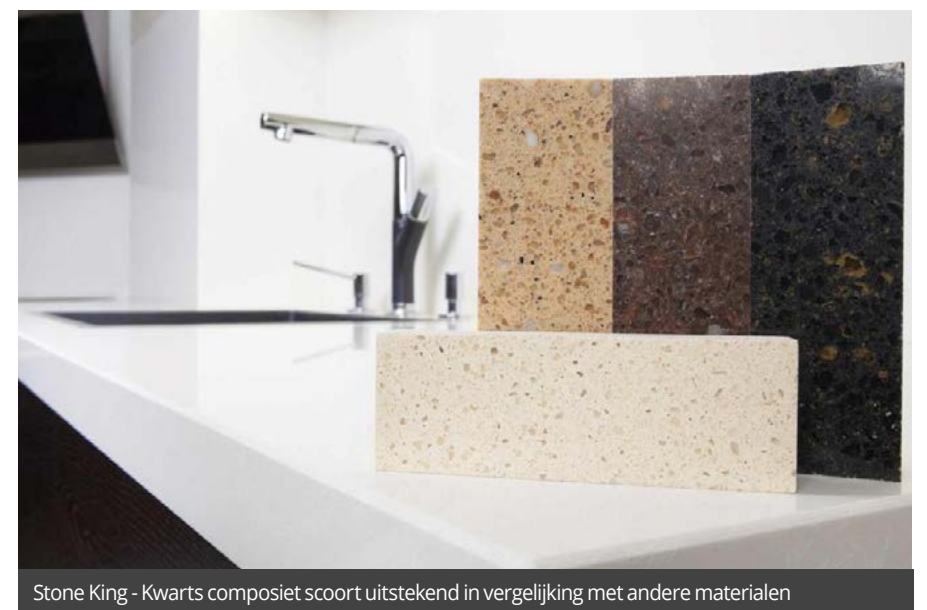
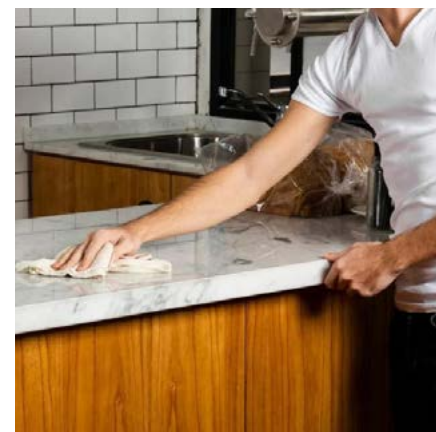
Kwarts vs. hout ('slagersblok'): houten aanrechtbladen kunnen warmte en natuurlijke schoonheid toevoegen aan de keuken. In tegenstelling tot kwarts vereisen ze regelmatig onderhoud, waaronder oliën en schuren, om schade door water en hitte te voorkomen.

Architonic - De duurzaamheid van kwarts betekent ook dat kwarts composiet niet zo vaak vervangen hoeft te worden

consistenter uit en biedt het een breder scala aan kleuren en patronen.

Kwarts vs marmer: marmeren aanrechtbladen staan synoniem voor luxe en raken nooit uit de mode. Ook marmer is echter poreuzer dan kwarts, waardoor het gevoeliger is voor vlekken en aantasting door zure stoffen. Kwarts kan het

Stone King - Kwarts composiet scoort uitstekend in vergelijking met andere materialen

OSTERMANN – Uw betrouwbare partner

Nu met Hettich, Grass... en Blum

Keuken-, meubel- en interieurbouwers die Blum verwerken kunnen vanaf nu meubelbeslag van Blum, zoals elegante scharnieren in onyxzwart, Aventos klepbeslag of het pocketsysteem Revego, samen met het grootste voorraadassortiment kanten in Europa en vele andere producten bij OSTERMANN direct uit voorraad bestellen.

Nieuw bij OSTERMANN: Meubelbeslag van Blum! In onze uitgebreide catalogus vindt u ons assortiment meubelbeslag, uiteraard direct uit voorraad leverbaar. Met de vertrouwde kwaliteitsmerken – Hettich en Grass – en onze jarenlange knowhow bieden wij u nu nog meer service op het gebied van meubelbeslag.

Tekst & foto's: OSTERMANN

Keuken-, meubel- en interieurbouwers die voor een merk hebben gekozen, blijven dat merk vaak trouw. Keuken-, meubel- en interieurbouwers die graag Hettich verwerken, vinden bij ons het volledige Hettich-assortiment. Als men voor Grass gekozen heeft, leveren wij alle bewegingsystemen van Grass direct uit voorraad. Met het meubelbeslag van Blum voegen we nu een ander kwaliteitsmerk toe aan ons assortiment. Zo kunnen Blum-verwerkers het vertrouwde beslag, zoals elegante scharnieren in onyxzwart, Aventos klepbeslag of de Legrabox-, Merivobox- en Tandembox Antaro-ladesystemen, nu met het grootste voorraadassortiment kantenband in Europa en vele andere producten voor de keuken-, meubel- en interieurbouw bij ons bestellen - alles van één leverancier. Het innovatieve Pocketsysteem Revego en de plintoplossing Space Step bieden speciale oplossingen. In een nieuwe OSTERMANN-catalogus vindt men alle nieuwe producten die nu uit voorraad leverbaar zijn.

Keuken-, meubel- en interieurbouwers herkennen de nieuwe catalogus [TT+] aan het oranje Blum-logo naast de rode OSTERMANN-kubus op de cover

De nieuwe OSTERMANN-catalogus "[TT+] Technische Toepassing +"

De catalogus, met circa 400 pagina's, is een belangrijke toevoeging op de bestaande beslag-catalogus van OSTERMANN [TT] Technische Toepassing en presenteert het nieuwe assortiment met scharnieren, ladesystemen, het pocketsysteem Revego, talrijke producten voor de verwerkingstechniek en kastverbinders in detail. De catalogus is eenvoudig te herkennen aan het oranje Blum-logo naast de rode OSTERMANN-kubus op de cover – door de snelle en betrouwbare levering heeft de keuken-, meubel- of interieurbouwer de catalogus waarschijnlijk al ontvangen. Geïnteresseerden kunnen de catalogus ook online op www.ostermann.eu als bladercatalogus bekijken of als gedrukt exemplaar aanvragen.

Nog meer keuze = Nog meer service

Voor al uw projecten – met Hettich, Blum en Grass vindt bij ons drie grote, internationale kwaliteitsmerken uit één hand. Als totaalleverancier begeleiden wij u, met deskundig advies en onze veelzijdige (digitale) Services, bij elke stap in uw

proces: van de creatieve vormgeving, via de technische toepassing tot de praktische verwerking. Dit omvat bijvoorbeeld ook de uitbreiding van de Configurator voor uw lades op maat, waarmee u vanaf nu onder Configuratie op www.ostermann.eu uw kant-en-klare op maat geconfectioneerde lades van Blum kunt bestellen.

Alles voor de Technische Toepassing

Meer informatie over de producten van Grass en Hettich vindt men in onze uitgebreide catalogus [TT] Technische Toepassing. Ontdek hier ook vele andere artikelen, zoals profielen, meubelrolluiken, kaders voor meubels of schuifdeuren als ruimteverdelers. Talrijke producten voor het vormgeven van keukens en badkamermeubels maken het assortiment compleet.

Alles voor de meubelbouw – alles van één leverancier

Minder leveranciers zorgt voor een enorme kostenbesparing: één bestelling, één levering, één factuur, minder communicatie, minder administratie, kortom veel minder inzet van uren op inkoop, werkvoorbereiding, goederenontvangst

en administratie. Daarvoor bent u bij OSTERMANN aan het juiste adres - wij zijn uw ideale en betrouwbare partner en leveren vrijwel alle producten voor uw projecten uit voorraad: van kantenband, werkplaatsbenodigdheden en meubelbeslag tot meubelverlichting en decoratieve oppervlakken. Zelfs voor het veilig en stevig verpakken en transporteren van een (gereed) meubelstuk vindt u bij ons de passende oplossing.

OSTERMANN

Ostermann BeLux NV

I.Z. Begijnenmeers 44
1770 Liedekerke
België

+32 (0)53 68 17 51
verkoop.be@ostermann.eu
www.ostermann.eu

Scan en ontdek
meer
over de nieuwe
catalogus

Hoe garandeer je scheurvrije keukenbladen?

De sterkte van een keukenblad is een essentieel aspect waarmee ook de keukenbouwer rekening moet houden van bij het ontwerp. Die sterkte hangt immers rechtstreeks af van de materiaalkeuze, de dikte van het werkblad en de gebruikte draagstructuur. “Het is belangrijk om te beoordelen of het werkblad versterkt of ondersteund moet worden in functie van de dikte van het gekozen materiaal”, stelt Buildwise. “Daarnaast moet er ook toegezien worden op de correcte uitvoering van de uitsparingen om scheuren en breuken te vermijden en op de naleving van de aanbevolen afstanden tussen de uitsparingen en de randen.”

Tekst: Wim Vander Haegen

Dikte van het werkblad

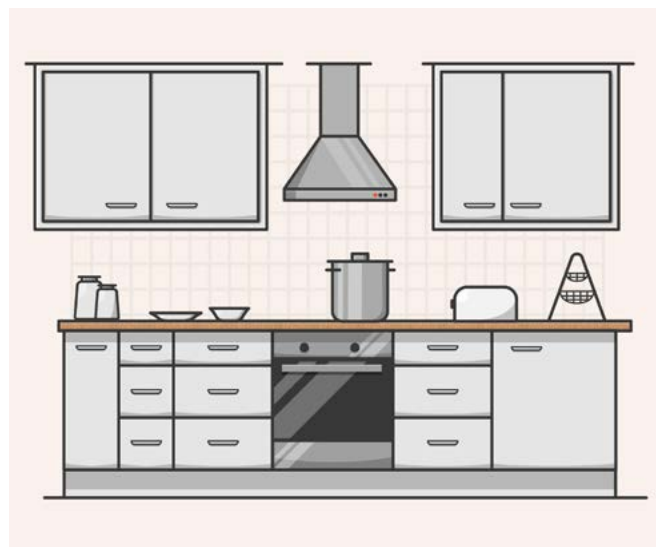
De dikte van het werkblad speelt een centrale rol in de sterkte, esthetiek en duurzaamheid ervan. Over het algemeen zijn werkbladen uit natuursteen 3 cm dik en die uit composiet en keramiek 2 cm dik. Andere diktes kunnen overwogen worden in functie van het gewenste design, de technische beperkingen of het budget. Dunner materiaal is weliswaar lichter en vaak goedkoper, maar heeft een groter risico op scheuren. Wanneer voor een dunner werkblad gekozen wordt dan de aanbevolen dikte, is het essentieel om het werkblad te versterken door een kader of draagplaat. Deze voorzorgsmaatregel wordt nog belangrijker als het werkblad grote oppervlakken beslaat of veel uitsparingen bevat, zoals voor een gootsteen of kookplaat. De aanbevolen dikte van het geheel ‘werkblad en kader’ of ‘werkblad en draagplaat’ bedraagt voor natuursteen en composiet dan respectievelijk 40 en 30 mm. Bij dikkere werkbladen dan de aanbevolen waarden kan een versteviging nodig zijn om de stabiliteit te garanderen.

Draagstructuur

Een geschikte ondersteuning is essentieel om de duurzaamheid van het werkblad te waarborgen. Dit blad mag nooit als draagstructuur gebruikt worden. Een fundamenteel principe bij de installatie is om ervoor te zorgen dat de onderliggende kast dienstdoet als draagstructuur en een perfect vlak oppervlak vormt. Onvoldoende ondersteuning kan de duurzaamheid en kwaliteit van het werkblad op lange termijn in het gedrang brengen.

Aanbevolen minimale diktes:

- 1 **Materiaal**
 - Natuursteen: 30 mm
 - Composiet: 20 mm
 - Keramiek: 20 mm
- 2 **Op een versterkte draagstructuur**
 - Natuursteen: 20 mm
 - Composiet: 12 mm
 - Keramiek: 12 mm
- 3 **Dikte van het geheel**
 - Natuursteen: 40 mm
 - Composiet: 30 mm
 - Keramiek: 33 mm

Uitsparingen en hoekradius

Uitsparingen voor gootstenen, kookplaten of andere toestellen verzwakken de structuur van het werkblad. Een foute uitvoering van deze uitsparingen kan leiden tot scheuren, breuken of een gebrekkige installatie. Voor fragiele materialen, zoals marmer of keramiek, is het sterk aangeraden om snijmachines met hoge precisie te gebruiken, zoals snijmachines met waterstraal of computergestuurde CNC-machines. Met dit gereedschap kunnen zorgvuldige uitsparingen gemaakt worden, waardoor de kans op beschadiging afneemt en een nauwkeurige afwerking gegarandeerd wordt.

Scherpe hoeken, met name in uitsparingen, zijn zwakke punten, omdat de spanningen daar samenkomen en scheuren doen ontstaan. Daarom is het essentieel om de hoeken af te

ronden. Hiertoe is het aangeraden om vóór de uitvoering van de uitsparingen in elke hoek een gat te boren met een geschikte radius, zodat er een natuurlijke afronding ontstaat. Deze techniek elimineert scherpe hoeken en verhoogt de sterkte van het werkblad. Hoe groter de radius, hoe beter de spanningen over het volledige werkblad verdeeld worden.

Aanbevolen minimale radius:

- Binnenhoek kookplaat of enkele gootsteen: 10 mm;
- Binnenhoek dubbele gootsteen of gootsteen met druiplaat: 15 mm;
- Binnenhoek ter hoogte van een kolom, muur, ...: 5-10 mm;
- Binnenhoek voor een L-vormig werkblad (als er geen voeg mogelijk is): 10 mm.

Afstanden tussen de uitsparingen

De afstand tussen de uitsparingen is cruciaal voor de sterkte van het werkblad. Elke uitsparing vermindert de totale sterkte van de steen. Naarmate het aantal of de omvang van de uitsparingen toeneemt, groeit ook het belang van de ondersteuning van het werkblad. Uitsparingen die te dicht bij de randen of in niet-ondersteunde zones uitgevoerd worden, kunnen het werkblad verzwakken en scheuren veroorzaken. Een zorgvuldige en doordachte plaatsing van de uitsparingen is dus essentieel om zwakke plekken te voorkomen. Voor ingebouwde gootstenen en kookplaten is het aangeraden voldoende materiaal rond de uitsparingen te laten om de sterkte van het werkblad te vrijwaren.

Overkraging

De overkragingen van een keukenblad verwijzen naar de delen van het werkblad die uitsteken ten opzichte van de kasten of de onderliggende structuur. Ze bieden een bijkomende werkruimte of tafel, maar zijn ook een punt waar spanningen kunnen samenkomen door het gewicht van het materiaal en het dagelijks gebruik. Een overkraging mag nooit groter zijn dan een derde van de totale zijlengte of een derde van de breedte van het werkblad. Is de overkraging toch groter, dan is het cruciaal om het materiaal te ondersteunen met bijvoorbeeld poten of een verstevigingsplaat.

Lancering Amperos AC: slimme integratie van stroom in lades

Van Hoeske brengt vanaf dit najaar AMPEROS AC op de markt: een innovatief elektrisch systeem van Blum dat moeiteloos stroom integreert in (tablet) lades. Zo krijgen gebruikers elektriciteit exact waar ze die nodig hebben – zonder zichtbare kabels of overbodige toestellen op het werkblad.

Tekst & foto's: Van Hoeske

Dankzij een ingebouwd stopcontact in de lade haal je elektronische apparaten eenvoudig boven, gebruik je ze comfortabel en berg je ze nadien weer netjes op. Of zorg er met de hulp van AMPEROS voor dat oplaadbare toestellen zoals mixers of scheerapparaten altijd klaar zijn voor gebruik zonder dat ze op het aanrecht of de kast moeten blijven liggen om op te laden. En dat allemaal in een handomdraai. De kabelgeleider is namelijk volledig weggewerkt onder en het stopcontact geïntegreerd in de lade, wat **AMPEROS AC** ideaal maakt voor wie functionaliteit wil combineren met een strak interieur.

Het systeem is compatibel met het ladesysteem **LEGRABOX** en **MOVENTO** geleiders, en sluit naadloos aan bij **BLUMOTION**, **TIP-ON BLUMOTION** en **SERVO-DRIVE**. AMPEROS AC is daardoor inzetbaar in uiteenlopende ruimtes: van de keuken en badkamer tot het huiskantoor of de slaapkamer.

Eenvoudige installatie zonder technische kennis

AMPEROS AC is ontworpen met het oog op flexibiliteit en eenvoud. Het systeem kan zowel in nieuwe als bestaande lades worden geïntegreerd. Voor de installatie is geen elektricien nodig: de kabeldoorvoer klikt zonder gereedschap vast op de geleiderail van de TIP-ON BLUMOTION-interface. Enkel voor het stopcontact in de ladebodem is een eenvoudige uitsparing vereist.

Over Van Hoeske

Van Hoeske is al meer dan 60 jaar een gevestigde waarde in de meubelindustrie. Als exclusieve verdeler van Blum in de Benelux leveren we functioneel meubelbeslag aan een brede waaier van interieurprofessionals. Innovatie, gebruiksgemak en esthetiek staan daarbij centraal in alles wat we doen. Van onze logistieke dienstverlening tot maatwerkoplossingen en slimme systemen zoals AMPEROS AC: wij helpen klanten bij het realiseren van interieurs die even praktisch als mooi zijn

Scan en ontdek
meer
over AMPEROS AC,
vanaf dit najaar
beschikbaar in
de Benelux

VAN HOECKE

Van Hoeske
Europark-Noord 9
9100 Sint-Niklaas
België

+32 3 760 19 00
info@vanhoecke.be
www.vanhoecke.be

AMPEROS AC: Energie perfect weggewerkt!

In de keuken, het thuishok, de woonkamer, de slaapkamer en de badkamer: het aantal elektrische apparaten in huis blijft toenemen. En ze moeten allemaal van stroom worden voorzien. We hebben ze het liefst netjes opgeborgen en toch altijd opgeladen en klaar voor gebruik.

Dat is de reden waarom we AMPEROS AC hebben ontwikkeld. Een oplossing die elektriciteit moeiteloos daar brengt waar het nodig is zonder rommelige kabels. Zo blijven werkoppervlakken vrij! Ideaal voor iedereen die graag opgeruimd werkt.

www.blum.com

 blum

ARTIKEL

Het belang van onderhoud van houten schrijnwerk

Om de esthetische kracht en functionaliteit van houten schrijnwerk te behouden, is een correct onderhoud essentieel. Waarom is dat zo? En welke onderhoudstips garanderen een lange(re) levensduur van houtwerk? En wat met vergrijzing? Sommigen houden ervan, anderen verafschuwen het ...

Tekst: Wim Vander Haegen

Hout 'begrijpen'

Hout is een natuurlijk materiaal dat voortdurend reageert op zijn omgeving. Veranderingen in temperatuur, vochtigheid en blootstelling aan zonlicht kunnen allemaal invloed hebben op het uiterlijk en de structurele integriteit. Verschillende soorten hout hebben ook verschillende kenmerken, zoals hardheid, nerfpatronen en gevoeligheid voor rotting. Om die natuurlijke fenomenen tegen te gaan, zijn er een aantal onderhoudstips die we als vakman aan de klant kunnen meegeven.

Langdurige blootstelling aan zonlicht kan houten afwerkingen vervagen, verkleuren en zelfs sterk verweren

Binnenschrijnwerk

- **Regelmatig schoonmaken:** stof, vuil en viezigheid kunnen zich na verloop van tijd ophopen op houten oppervlakken, waardoor ze er dof uit gaan zien en uiteindelijk gaan rotten. Regelmatig schoonmaken is essentieel om deze verontreinigingen te verwijderen. Gebruik een zachte, droge doek of een stofzuiger met borstelhulpstuk om stof en vuil voorzichtig van houten oppervlakken te verwijderen.
- **Voorkom waterschade:** ook binnen is hout is gevoelig voor waterschade, wat swelling, kromtrekken en rot kan veroorzaken. Plaats natte voorwerpen niet rechtstreeks op houten oppervlakken en ruim gemorste vloeistoffen onmiddellijk op om te voorkomen dat vocht in het hout sijpelt. Bescherm houten meubels tegen waterkringen en vlekken.
- **Controleer de vochtigheid:** door schommelingen in de luchtvochtigheid kan hout uitzetten en krimpen, wat kan leiden tot scheuren en gaten in meubelverbindingen en vloeren. Zorg voor een stabiele luchtvochtigheid binnenshuis, idealiter tussen 40% en 60%, om deze effecten te minimaliseren. Overweeg het gebruik van een luchtbevochtiger of ontvochtiger om de luchtvochtigheid te reguleren.
- **Beschermen tegen zonlicht:** langdurige blootstelling aan zonlicht kan houten afwerkingen vervagen en verkleuren, en zelfs sterk verweren, waardoor ze hun glans verliezen. Plaats houten meubelen uit de buurt van direct zonlicht of gebruik gordijnen, jaloezieën of UV-beschermende coatings om ze tegen de schadelijke zonnestralen te beschermen.
- **Controleer op schade:** inspecteer het houtwerk regelmatig op tekenen van schade, zoals scheuren, barsten of tekenen die op de aanwezigheid van insecten wijzen. Pak eventuele problemen meteen aan om verdere schade te voorkomen. Repareer kleine beschadigingen met houtvuller of epoxyhars. Voor uitgebreidere reparaties of restauratiewerkzaamheden is de hulp van een vakman aangewezen.
- **Gebruik meubelonderleggers:** om krassen en deuken op houten vloeren en meubels te voorkomen, kan men gebruikmaken van vilten of rubberen onderleggers onder zware voorwerpen zoals meubelpoten en apparaten. Deze onderleggers bieden demping en verminderen wrijving, waardoor de levensduur van het houtwerk wordt verlengd.

Buitenschrijnwerk

Onderhoudswerkzaamheden aan buitenschrijnwerk hebben niet alleen betrekking op de houtafwerking zelf, maar ook op het hang- en sluitwerk, de soepele voegen ter verzekering van de lucht- en waterdichtheid en alle andere schrijnwerkdelen zoals beglazing, kitvoegen, glaslatten,

Vergrijsd hout kan mooi zijn, maar is niet op alle houtsoorten van toepassing

dichtingen ter verzekering van de luchtdichtheid, ontwateringsgroeven, soepele aansluitvoegen, vleugels, vast kader en decompressiekamer.

Het onderhoud van de afwerking is zeer belangrijk, omdat ze een vierledige doelstelling heeft:

- **Verfraaiing van het uitzicht**
- **Verlenging van de levensduur** van het schrijnwerk
- **Bescherming van het hout** tegen de klimaatvoorwaarden zoals de fotochemische aantasting door de ultraviolette straling (UV) van het zonlicht en grote schommelingen van het vochtgehalte van het hout als gevolg van aflopend water, bezonning, de relatieve luchtvochtigheid, droge wind, ... Ook het uitspoelen van inhoudsstoffen en vlekvorming door vocht maken deel uit van het onderhoudsplan.
- **Vereenvoudiging van het onderhoud.**

Waterdampdoorlaatbaar

Op het hout aangebrachte afwerkingsproducten vereisen eveneens een regelmatig onderhoud dat afhankelijk is van het gebruikte product. In principe beschermt de afwerking van het schrijnwerk het hout niet tegen aantasting door schimmels en insecten.

Beschermingsafwerkingssystemen op basis van C2-producten (zie verder) vormen hierop echter een uitzondering. De producten die gebruikt worden voor buitentoepassingen

moeten bestand zijn tegen de weersinvloeden, waterdampdoorlaatbaar zijn en bij voorkeur ook pigmenten bevatten ter bescherming tegen UV-straling. Het binnenoppervlak van vensters en deuren moet zodanig afgewerkt zijn dat dit minder dampdoorlaatbaar is dan het buitenoppervlak. De aanwending van filmvormende vernissen wordt afgeraden voor buitentoepassingen, maar is wel uiterst geschikt voor een binnenafwerking.

Vergrijzen

Het antwoord op deze vraag is simpel: ja! Klanten kunnen ervoor kiezen houten deuren of ramen toch op een natuurlijke manier te laten verouderen, omdat dat een mooi effect geeft. In dat geval doet de klant er toch goed aan om een duurzame houtsoort (klasse 1) te kiezen. Deze is namelijk het best bestand tegen de invloeden van weer en insecten. Zonlicht in het bijzonder veroorzaakt een chemische reactie met de cellulose in het hout. Blootstelling aan UV-stralen maakt dat de cellulose aangetast wordt, wat vervolgens een chemische afbraak veroorzaakt. Het resultaat hiervan is dat het hout van zijn oorspronkelijke ruwe kleur verandert in een grijze, zilverschadige glans. Ook wind en regen spelen hun rol in het vergrijzen. Het gevaar is dat deze patina zich niet gelijkmatig over het oppervlak van de houten ramen vormt, doordat bepaalde delen van het schrijnwerk meer aan de elementen worden blootgesteld dan andere. Zo zal de bovenrand van het raam minder wind en regen vangen, en dus minder snel verkleuren, dan het onderste gedeelte.

Zachthout moet beschermd worden met een 'afdichtingsmiddel'

Naaldhout vs zachthout

Er is wel een verschil tussen naaldhout en hardhout:

- **Naaldhout:** als zachthout zoals ceder en geel grenen grijs begint te worden, is dat een teken dat het te lijden heeft. Splijten, kromtrekken, buigen, splinteren, ... is het teken dat het hout moet worden vervangen.
- **Hardhout:** duurzaam hardhout wordt niet echt 'aangetast' als het grijs begint te worden. Hardhout is erg 'dicht', dus als het grijs begint te worden, zullen de oliën in het hout helpen om het product stabiel te houden. Onbehandeld hardhout ziet er verfijnd uit en blijft jarenlang flexibel weerstand bieden tegen de weersomstandigheden.

Hoe beschermen?

Zoals eerder aangegeven kan men ervoor opteren om hardhout met rust te laten. Verwerking het hangt immers af van de persoonlijke voorkeur. Zachthout daarentegen moet beschermd worden met een zogenaamd 'afdichtingsmiddel'. Welke verzegeling wordt gebruikt, hangt af van het uiterlijk dat men wil bereiken en hoeveel tijd en geld er in het onderhoud wordt gestopt.

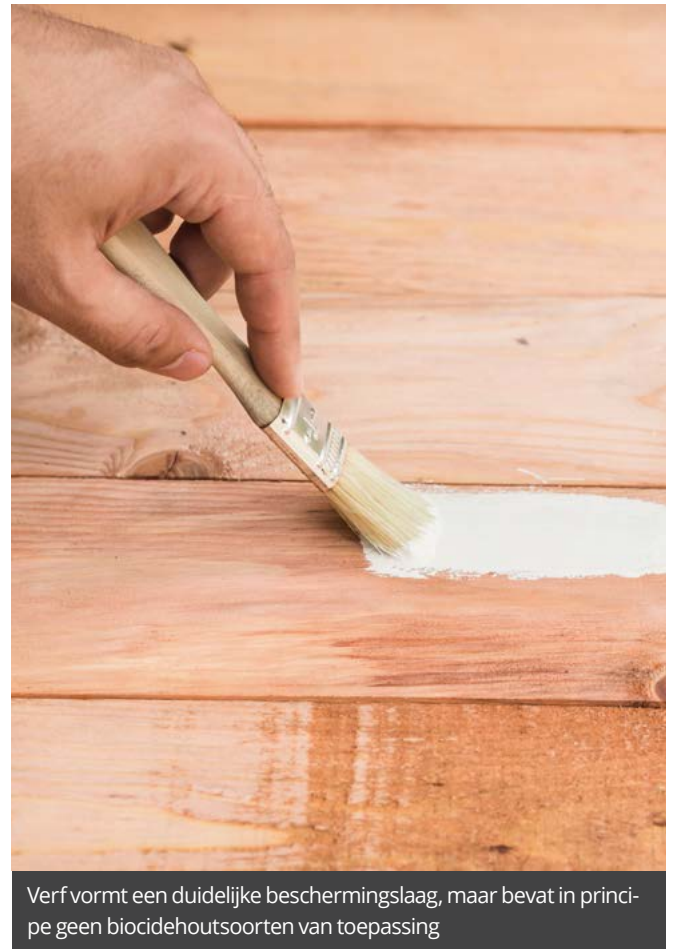
- **Vernis** is minder geschikt voor buitenschrijnwerk. Doordat ze transparant is, houdt ze het zonlicht minder goed tegen, waardoor de houten ramen sneller

verkleuren. Daardoor moet je bijna elk jaar de vernislagen bijwerken.

- Hoewel **beitsen** net als vernis transparant zijn, zijn ze wél geschikt voor de bescherming van hout. Voordeel is dat beits het hout 'voedt' en het vocht afvoert, zodat het niet begint te rotten.
- Ook **olie(verf)** zorgt ervoor dat het vocht uit de houten ramen kan om houtrot te voorkomen. Bovendien komt bij olie het natuurlijke uitzicht van het hout het meest tot zijn recht. Olieverf vormt geen film op het hout, maar dringt er diep in.
- **Lak of lakverf** is een dekkende verfsoort, in hoog- of zijdeglans, en zeer geschikt voor buitenschrijnwerk. Deze verf biedt het hout een bescherming van vijf tot zelfs acht jaar. Vaak moet de lakverf wel in twee lagen worden aangebracht om het hout volledig te dekken. Bij lakken is er keuze uit solventgedragen alkydlakken en watergedragen acrylaat- en alkydlakken.

Kleurvormende afwerkingsproducten

- **C2:** beperkt laagvormende lazuur of buitenbeits met (blauw- en houtrot) fungicide. De producten zijn gepigmenteerd en zorgen voor een dunne laagvorming. De indicatieve laagdikte per behandeling is 15-20 µm (droog).
- **C3:** beperkt laagvormende lazuur of buitenbeits zonder houtrotfungicide. Ook C3 producten zijn gepigmenteerd. Zij

Verf vormt een duidelijke beschermingslaag, maar bevat in principe geen biocidehoutsoorten van toepassing

zorgen voor een duidelijke laagvorming. De aanwezige blauwfungicide beschermt enkel de filmlaag. Indicatieve laagdikte per behandeling is eveneens 15-20 µm (droog).

- **CTOP:** laagvormende gepigmenteerde lazuur of TOP creëert een duidelijke laagvorming en bevat meer droge stof (35-60% tegenover 20-35% bij C2 en C3). De blauwfungicide beschermt enkel de filmlaag. Indicatieve laagdikte per behandeling is ≥ 20 µm (droog).
- **VERF** ten slotte is gepigmenteerd en vormt een duidelijke laag dankzij het hogere drogestofgehalte (+50%). Normale verf bevat in principe geen biocide. De indicatieve laagdikte per behandeling ligt boven de 30 µm (droog).

Trends en vooruitzichten in de Europese markt voor industriële houtcoatings

De Europese markt voor industriële houtcoatings wordt voor bijna twee derde gedragen door West-Europa. Italië en Duitsland nemen hier de koppositie in. Dat is niet toevallig: Italië beschikt over de grootste meubelindustrie ter wereld, bekend om de productie van hoogwaardig meubilair dat een stevige bijdrage levert aan de internationale export. Duitsland kent op zijn beurt de grootste meubelvraag binnen Europa en behoort wereldwijd tot de landen met de hoogste bestedingen per inwoner aan meubels. Dit benadrukt het belang van de lokale meubelproductie én het gebruik van houtcoatings in de verwerkende industrie.

Tekst & foto's: Prowood

Groeiende rol van Oost- en Centraal-Europa

Internationale producenten van houtcoatings kijken met toenemende interesse naar Oost-Europa. De aanwezige technische tradities, wetgeving en industriële processen maken de regio aantrekkelijk voor verdere ontwikkeling. Vooral Turkije springt eruit als groeimarkt: de combinatie van stijgende consumptieuitgaven en een dynamische bouwsector drijft de vraag er snel omhoog.

In Centraal-Europa speelt Polen de hoofdrol. Het land is verantwoordelijk voor bijna 53% van de wereldwijde meubelproductie en bepaalt daarmee in grote mate de regionale trends. Ook de Balkanregio draagt bij, waar de houtverwerkende industrie sterk leunt op het gebruik van lokale bossen en zo de vraag naar coatings stimuleert.

Belangrijkste productgroepen

Uit marktonderzoek blijkt dat vooral polyurethanen en acrylaten dominant zijn in de Europese meubelindustrie. Samen vertegenwoordigen ze ruim een derde van de markt.

Ongeveer de helft van de coatings die in Europa worden toegepast, is oplosmiddelhoudend. Toch wint de verschuiving naar duurzamere alternatieven terrein. Watergedragen systemen en poedercoatings worden steeds vaker gekozen, in lijn met de vraag naar milieuvriendelijke oplossingen.

Marktomvang en prijsontwikkeling

Voor 2024 werd de Europese markt geschat op 6,3 miljoen kilogram, met een totale waarde van 3,4 miljard euro. De gemiddelde prijs voor producenten bedraagt zo'n 5,4 euro per kilo. Italië, Duitsland en Polen zijn samen goed voor het grootste marktaandeel.

De prijsniveaus liggen in West-Europa hoger dan in Oost-Europa. Dat komt doordat de vraag naar hoogwaardige coatings in West-Europa groter is en producenten er sterk inzetten op kwaliteitsproducten. Polyurethaan-gebaseerde systemen zijn het duurst, gevolgd door polyester en acrylaten. Nitrocellulosecoatings behoren tot de goedkoopste categorie, terwijl stralingsuithardende varianten bijna de helft kosten van conventionele oplosmiddelhoudende producten.

Marktdynamiek en vooruitzichten (september 2025)

Na twee jaar van sterke groei in 2021 en 2022 kende de markt in 2023 een terugval, en ook in 2024 bleef de vraag onder druk staan, vooral door lagere consumptie in West-Europa. Oost-Europa daarentegen liet een lichte stijging in vraag zien, hoewel dit niet voldoende was om de daling in het westen te compenseren.

Voor 2025 wordt een lichte opleving van de vraag naar industriële houtcoatings verwacht in Europa. Zowel West- als Oost-Europa zouden een bescheiden herstel laten zien, al blijft Duitsland achter en is daar mogelijk nog geen volledig herstel te verwachten. De bouwsector blijft een belangrijke drijfveer: landen met een positieve bouwproductie ondersteunen ook de vraag naar coatings.

Economisch gezien wijzen de laatste gegevens op een gematigde groei van het bbp in de belangrijkste Europese economieën, met het Verenigd Koninkrijk dat naar verwachting sterker zal herstellen, na een zwakker jaar in 2024.

Toepassingen

De belangrijkste toepassingsgebieden blijven meubels, schrijnwerk, buitentoepassingen en houten vloeren. Tot minstens 2026 wordt een geleidelijke stijging van de vraag verwacht, waarna de markt tussen 2026 en 2029 stabiel blijft.

Historische houten vloeren beheren is een taak voor specialisten

Historische houten vloeren zijn essentieel voor het karakter en de architectonische integriteit van historische gebouwen in ons land. Zowel eenvoudige plankenvloeren als kunstige marqueterie-parketten vertellen het verhaal van stijl, gebruik, materiaalbeschikbaarheid en vakmanschap door de tijd heen. Houten vloeren zijn vaak verbonden met andere interieuronderdelen zoals lambriseringen en trappen, en hun behoud draagt bij aan de authenticiteit van het geheel. Een correct onderhoud zou een verplichting moeten zijn. De hamvraag is: hoe doe je dat?

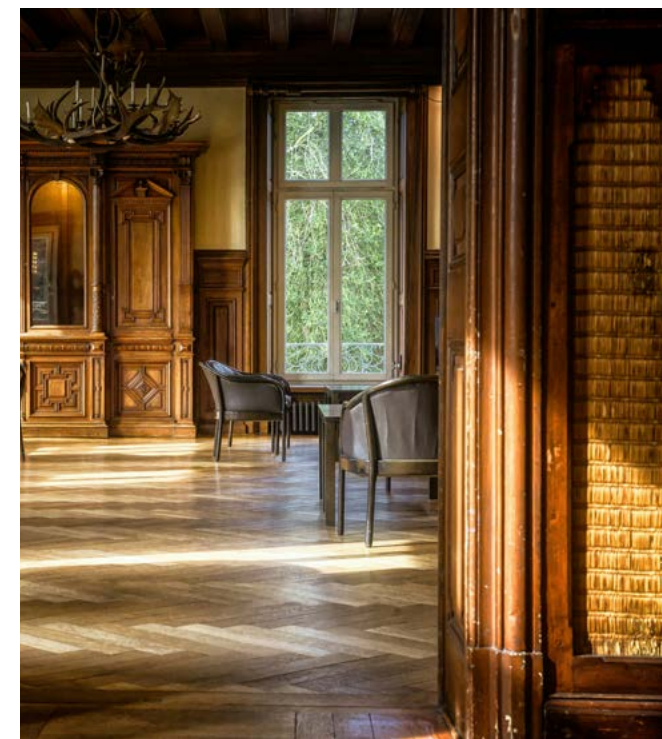
Tekst: Wim Vander Haegen

De waarde van oude vloeren wordt regelmatig onderschat, onder andere omdat oude schade of vroegere reparaties snel aanleiding geven om te vervangen. Toch is maximaal behoud van het bestaande materiaal het uitgangspunt, tenzij dit om technische, bouw fysieke of erfgoedinhoudelijke redenen echt niet haalbaar is.

Soorten vloeren

Een 'houten vloer' is een eerder vage veralgemening. Er bestaan immers veel soorten vloeren die we in historische panden terugvinden:

- **Plankenvloeren:** is de oudste vorm en bestaat meestal brede massieve planken, direct op balken genageld. Planken kunnen rechte of onregelmatige vormen hebben, naadtypes zijn onder meer 'koud tegen elkaar', halfhoutse verbinding, tand-en-groef, en systemen met losse veer.
- **Stroken- of schipvloeren:** smalle, lange planken in parallelle richting. In keperverband gelegd ontstaat een visgraatpatroon; met afgeschuinde koppen tegen elkaar de Hongaarse punt.
- **Parketvloeren:** deed zijn intrede in de 15de eeuw als siervloer, meestal op een onderliggende blindvloer of in panelen, aanvankelijk enkel voor elitaire vertrekken. Patronen en houtsoorten evolueerden tot ware kunstwerken (marqueterie, intarsia, ...), soms met andere materialen zoals ivoor of tin.
- **Paneelparket** (Versailles, Chantilly, mozaïek): bestaat uit panelen (40 – 100 cm) opgebouwd uit kleine strookjes in diverse patronen, samengehouden door tand-en-groef of losse veer. Bekende vormen zijn vlechtwerk, geometrisch mozaïek en "trompe l'oeil".
- **Kopse blokjes** ("endgrain"): korte blokken met de kopse kant naar boven, vaak in utilitaire, zwaar belaste situaties of als buitenbestrating. Voordeel is dat deze vloeren geluiddempend en brandveilig zijn.
- **Tapijtparket en lamelparket:** dunne parketlagen, vaak gebruikt als renovatielaag op afgesleten vloeren. Lamelparketten zijn opgebouwd uit een fineerlaag op drager van MDF, multiplex of spaanplaat.

Houtsoorten

Vandaag halen we hout uit de hele wereld, vroeger werd dat regionaal bepaald. Traditioneel koos met voor eik dat hard en slijtvast is, maar ook kastanje, olm/iep, esdoorn, haagbeuk, noten en kers kwamen voor. In 18e-eeuws parket kwamen daar decoratieve 'Oost- en West-Indische' soorten bij zoals mahonie, ebben, palissander, satijnhout, padoek, wengé, bubinga, ... Criteria waren naast kleur vooral de hardheid, de stuifmeel/besmetting-resistentie, een natuurlijke glans en stabiliteit.

Bevestiging en afwerking

Planken werden historisch eerst zonder profilering ('koud tegen elkaar') gelegd, soms met houten deuvels of ijzeren pennen. Voor een betere aansluiting, akoestiek en isolatie koos men later voor een halfhoutse verbinding (blind

gespijkerd) en tand-en-groef. Parket werd oorspronkelijk verlijmen met dierlijke lijmen, later met teer/bitumen, en nog later metalen onderprofielen. Oorspronkelijk werden de vloeren geëgaliseerd door manueel schaven of schrapen, vanaf de 19e eeuw werd ook machinaal geschuurd. Om de vloer een kleurtje te geven namen de vloerders aanvankelijk hun toevlucht tot traditionele middelen zoals als ijzersulfaat, beitsen, campêche, cichorei, notenbister. Later kwamen daar aniline- en teerleurstoffen bij.

Bescherming

Beschermende lagen deden pas in latere tijden hun intrede. De oudste vloeren bleven vaak onafgewerkt of werden enkel gereinigd met water/zand (wat leidde tot een zilverachtig patina). Dat veranderde vanaf de 19de eeuw

toen vloeren langzaam maar zeker werden opgebouwd uit een waterwerende basis en een esthetische bescherm laag zoals boenwas (bijenwas, carnaubawas) die tot hoogglans gepolijst kon worden, maar historisch hield men de vloer gewoonlijk doffer en matter. Een andere manier was oliën met lijnolie, wat resulteerde in een lang droogproces, maar ook de kans op vergeling en vettige film deed toenemen. Andere oliën waren minder gangbaar in ons klimaat. Ook vernis en lak doken op vanaf de 19e eeuw, voornamelijk op parketten, soms overdekt met een afwerkende waslaag. Verf ten slotte werd gebruikt om natuursteen of marqueterie te imiteren op plankenvloeren door gebruik te maken van de jaspertechniek (techniek waarbij een vloer of wand bespikkeld wordt), tamponeren en sjabloneren.

Oorzaken en vormen van schade

Vandaag worden we in renovatie- en restauratieprojecten geconfronteerd met schadegevallen die verschillende oorzaken (soms een combinatie van) kunnen hebben:

- **Mechanisch:** slijtage door beloop, krassen door slepen, puntbelasting (hakken, meubelpoten), doffe plekken bij wasvloeren, schade door ondeskundig schuren of verkeerd optillen/leggen van planken, afgebroken randen, losliggende delen, ...
- **Chemisch en fysisch:** zwarte ijzertannaatvlekken bij metaalcontact plus vocht bij looizuurhout (eik); vlekken door plantenpotten, metaal, etenswaren, kauwgom, ... hardnekkige vervuiling kan fysisch gezien ook door slecht drogende oude beschermlagen.
- **Verontreiniging:** het verschil tussen patina en echt vuil is genuanceerd. Stabiele oude reparaties kunnen als deel van de geschiedenis gelden, maar onstabiele materialen (siliconenkit, moderne plamuren) leiden tot nieuwe schade.
- **Vocht:** bouwfysische problemen zorgen voor opstijgend vocht, lekkages, condens en slechte ventilatie. Dat leidt tot zwellen, schotelen, loskomende elementen, roesten van metalen en biologische aantasting (>20% vocht). Vocht trekt ook insecten aan zoals de klopkever, boktor en bonte knaagkever. Zwammen komen dan weer voor aan de randen en bij onvoldoende ventilatie. In het ergste geval volgt celwandvernietiging en is de vloer totaal verloren.
- **Luchtvochtigheid:** schommelingen zijn catastrofaal, zeker als elementen strak gefixeerd zijn. Te hoog (>70%) betekent vaak schimmel, organisch zwellen en lijnverzaking, te laag (<40%) mondt uit in krimp, scheuren en lijnverlies).
- **Brand, diefstal of vandalisme** leiden tot fysieke beschadiging, maar ook verlies aan context door ondeskundige ingrepen of 'upgrades'.

Onderhoud

Preventief onderhoud is nog steeds de beste manier om een houten vloer in goede conditie te houden. Regelmatige inspectie op mechanische schade, vloerverschuiving, vochtvlekken, insectensporen, slijtage beschermlagen en vuilophoping is de basismaatregel. Preventie van slijtage en schade kan ook tegengewerkt worden door een uitgebreid mattenbeleid (met entree- en beschermmatten, los ondertapijt, geen dampdichte, kleurafgevende of gelijkde matten) en oversized matten tijdens nat- of sneeuwweer. Sloffen of overschoenen kunnen verplicht worden in kwetsbare ruimtes, maar ook een spreiding van de looproutes in druk belopen ruimten is aangeraden. Alle meubels kunnen worden voorzien van vilt, zware voorwerpen kunnen op multiplex-verdeelplaten. In ieder geval geldt de regel 'nooit schuiven, maar altijd optillen'. Bij werken dekken we de vloeren af (softboard, folie, platen en afplakken), ladders kunnen we op matten plaatsen.

Voorkom verontreiniging

Vermijd langdurige blootstelling aan metalen en vocht. Gemorste vloeistoffen moet men direct verwijderen. Veel oude gebouwen zijn vandaag locaties voor events met alle risico's van dien. Probeer deze in ieder geval te minimaliseren. Voorkom vochtdoorslag via goed onderhoud, inclusief periodieke inspectie van regenafvoeren, leidingen en structurele ventilatie. Zorg dat vloeren overal kunnen ademen, sluit de onderzijde niet af en vermijd dampdichte lagen op of onder de vloer. Monitoring van de temperatuur en de relatieve luchtvochtigheid is noodzakelijk. Een hygrostatisch gestuurde verwarming wordt naar voor geschoven als ideaal om grote temperatuurschommelingen te vermijden. Voer pas structurele ingrepen uit aan een houten vloer nadat het omgevingsklimaat gestabiliseerd is. Vermijd vloerverwarming en direct zonlicht (UV-folie, zonwering, geen directe bezonning). Integreer inspectie en (vroeg) bestrijding van insecten en zwammen (reguliere controlecyclus). Ook belangrijk is het regelmatig meten van de lichtintensiteiten en UV. Pas filtering toe en zet gordijnen/sluitingen in.

ManoMano - Was mag alleen op bestaande gewaxte vloeren en na deskundig advies

Proper maken kan na stofzuigen met een droge microvezeldweil of katoen

Ruim vloeistoffen meteen op

Schoonmaakplan

- **Altijd droog reinigen** met een stofzuiger (zachte borstel) en handveger. Daarna proper maken met een droge microvezeldweil of katoen. Bij kwetsbaar parket kan diepgelegen stof met een kleine borstel worden verwijderd.
- **Nat reinigen kan alleen uitzonderlijk**, tenminste indien bescherm-laag intact is. Dat gebeurt met een microvezeldweil, lauw water en neutraal detergent. Gebruik geen vloerzeppen op basis van lijnolie, dat veroorzaakt strepen, vergeling en verkleving.
- **Vlekken lokaal behandelen:** altijd eerst uit het zicht testen; gebruik geen staalwol of agressieve middeltjes, verwijder kaarsvet met plastic/houten spatel of kurk, rubbervlekken pak je aan met een geschikte solvent.
- **Nooit volvlak opschuren:** dit verwijdert (zeker bij historisch hout) onherstelbaar veel materiaal, waardoor ook vrijkomende insectengaten zichtbaar worden.

Oppervlaktelagen

Om een betere bescherming te verwezenlijken, wordt soms was aanbevolen. Doe dat alleen op bestaande gewaxte vloeren en na deskundig advies. Bijenwas met carnauba is dan wenselijk. Antislipwas (paraffine/carnauba) is soms toepasbaar, afhankelijk van klimaat. Breng niet te vaak een nieuwe laag aan (maximaal eenmaal per jaar, tenzij plaatselijk). Opboenen is belangrijker dan toevoegen. Lijnolie wordt afgeraden tenzij dat historisch correct is. Lijnolie kan geel, vlekkelig of schimmelig worden. Moderne polymeren worden volledig ontraden. Handelsvernissen, lak- en glanslagen zijn zelden geschikt; ze veroorzaken ongelijke slijtage, vergelen en zijn nagenoeg onomkeerbaar.

Herstellen, demonteren en conserveren

Demonteren van een oude vloer mag alleen door een specialist gebeuren. Die kent de risico's op schade en weet welke verbindingen er zijn. De planken moet men altijd vlak opslaan onder de juiste klimatologische omstandigheden. Plak nooit tijdelijk iets vast met kitten, siliconen, tapes of vullers. Markeer en nummer de fragmenten. Bij grote (her)legwerken liefst schroeven i.p.v. nagelen, zodat later uitnemen zonder schade mogelijk blijft. Kieren en spleten horen bij oude vloeren; enkel bij excessen (>7 mm) kan men latten of eventueel kneedwas toepassen.

Conclusie

Het behoud van houten vloeren in erfgoedcontext vraagt materiaalkundig inzicht, respect voor patina en geschiedenis en overleg met gespecialiseerde restauratoren voor conservering, herstel en (periodieke) controle. Elke ingreep moet reversibel of minimaal zijn en afgestemd op de biografie en het cultuurhistorisch belang van de vloer

Start2Spray Click & Fix, dé revolutie in verspuitbare contactlijmen

Start 2 Spray, het assortiment verspuitbare contactlijmen van Rectavit, heeft een vaste plaats ingenomen naast klassieke contactlijm. Deze spuitlijmen zijn verkrijgbaar in een 500 ml aerosol of in grotere volumes, variërend van een alles-in-één canister van 22,1 l tot vaten van 160 l met een aparte spuitinstallatie. Start2Spray Click&Fix is dé missing link in het aanbod verspuitbare contactlijmen.

Tekst & foto's: Rectavit

Vlotter en sneller werken

Het Start2Spray Click & Fix systeem combineert de snelheid van een canister met de mobiliteit van een aerosol. Het systeem is bijzonder ergonomisch - ook grote oppervlaktes pak je comfortabel aan - en eenvoudig: click & spray, zonder elektriciteit, toebehoren of koppelstukken.

De aerosolverpakking van 750 ml is licht en mobiel, waardoor je vlot kan werken op de werf en in het atelier. De Click & Fix verpakking wordt gecombineerd met een professioneel spuitpistool en heeft een kwalitatief en regelbaar spuitpatroon van 3 tot 15 cm, of zelfs 35 cm met de XL-spuittip. Het plaatmateriaal kan aanzienlijk sneller verlijmd worden. **1 m² kan, afhankelijk van de spuitbreedte, in amper 15 tot 30 sec worden behandeld.** Het spuitpistool klikt eenvoudig op de aerosol waardoor je start en stopt zonder voorbereiding of opkuis. Ook

belangrijk is het beperkte onderhoud: het pistool even doorspuiten na gebruik volstaat. De spuit-tip is perfect demonteerbaar voor reiniging of wissel.

Vier contactlijmen

Het revolutionaire spuitsysteem is beschikbaar voor 4 verspuitbare contactlijmen binnen de hout en bouw sector.

Ontdek meer over het revolutionaire spuitsysteem op de website van Rectavit: www.rectavit.be/nieuws/start2spray-click-fix

Scan en ontdek meer

Scan de QR-code en ontdek alles over het spuitsysteem

Lijm spuiten: 1 m² in 15 tot 30 sec

Instelbare spuitbreedte tot 35 cm

Onmiddellijk starten & stoppen

Rectavit

Ambachtenlaan 4
9080 Lochristi
België

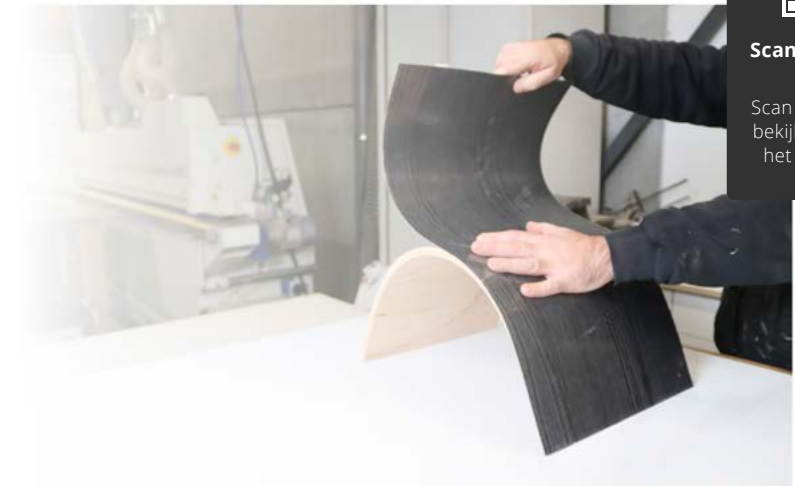
+32 9 216 85 20
info@rectavit.be
www.rectavit.be

169 POWERSPRAY

EXTREEM KRACHTIG

- > Verdubbelen en buigwerk
- > EPS / XPS
- > Aluminium en metaal
- > Snelheid: 1 m² in 30 sec
- > Spuitbeeld: 3 tot 11 cm
- > Rendement: 6 m²

> Meer info?

Scan en bekijk de video

Scan de QR-code en bekijk de video over het spuitsysteem

159 TURBOSPRAY

DE ALLERSNELSTE

- > HPL
- > Fineer
- > Kantband
- > Snelheid: 1 m² in 30 sec
- > Spuitbeeld: 3 tot 10 cm
- > Rendement: 6 m²

> Meer info?

139 BASICSPRAY

UNIVERSEEL

- > HPL
- > Fineer
- > Stoffering
- > Snelheid: 1 m² in 30 sec
- > Spuitbeeld: 3 tot 15 cm
- > Rendement: 6 m²

> Meer info?

1129 FAST FORWARD

ISOLATIE EN FOLIES

- > Folies en dampschermen
- > Zachte isolatie
- > EPS / XPS
- > Snelheid: 1 m² in 15 sec
- > Spuitbeeld: 5 tot 35 cm
- > Rendement: 6-10 m²

> Meer info?

Toegangscontrolesystemen zijn essentieel bij moderne gebouwen

Moderne toegangscontrolesystemen voor zowel residentiële als niet-residentiële gebouwen combineren geavanceerde beveiligingstechnologie, schaalbaarheid en gebruiksgemak. Voor professionele schrijnwerkers is kennis van de technische specificaties en correcte installatie cruciaal om deze systemen functioneel en esthetisch geïntegreerd aan te bieden. Dit vereist inzicht in communicatieprotocollen, besturingshardware, data-encryptie, en de regelgeving die aan toegangscontrole is verbonden.

Tekst: Wim Vander Haegen

Systeemarchitectuur en componenten

Toegangscontrolesystemen bestaan uit drie niveaus:

- **Hardware aan de deurszijde:** toegangslezers (kaartlezers, biometrische scanners, PIN-toetsenborden), slimme sloten, elektrische deuropeners, magneetsloten en relais.
- **Controllers:** deze besturen en regelen de communicatie tussen lezers en centrale systemen. Moderne controllers bieden vaak 8 ingangen en uitgangen, aanpasbaar met modulair aan te sluiten uitbreidingen.
- **Beheer- en serversystemen:** centrale software op een server of cloudplatform biedt gebruikersbeheer, toegangsrechtenbeheer, logging, en integratie met andere beveiligingssystemen zoals video- en alarmsystemen.

Communicatieprotocollen

Moderne systemen gebruiken beveiligde communicatieprotocollen:

- **AES256 encryptie** voor communicatie tussen host en controller.
- **OSDPv2 Secure Reader encryptie** (optioneel) voor controller naar toegangslezer.
- **Kaartencryptie** afhankelijk van technologie (MIFARE DESFire, HID iCLASS, etc.).
- Communicatie is meestal via bedrade **RS-485 of TCP/IP-netwerken**, afhankelijk van schaal en complexiteit.
- Voor draadloze lezers wordt **Bluetooth Low Energy (BLE)** en **NFC** toegepast, waarbij authenticatie via mobiele apps mogelijk is.

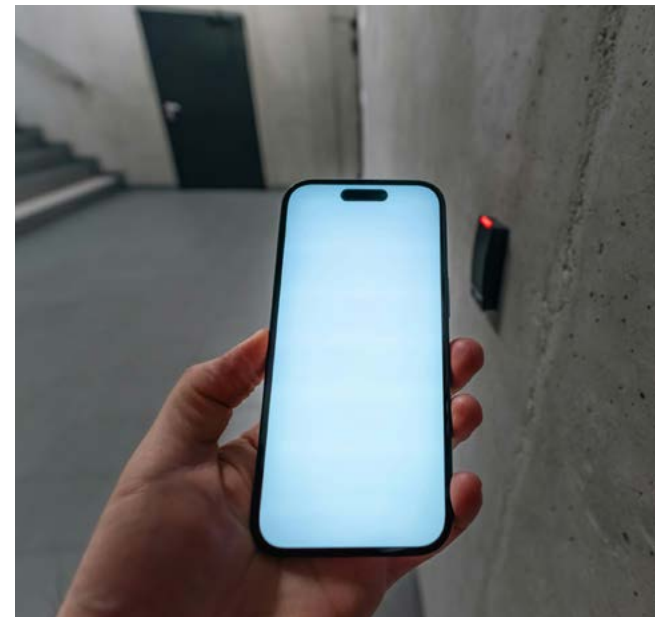
Toegangsidentificatie en authenticatiemethoden

- **RFID- en prox-cards** worden veelgebruikt in commerciële systemen vanwege snelle en betrouwbare identificatie.
- **Mobiele toegangscontrole:** smartphones als digitale sleutels werken via apps met bluetooth of NFC, met voordelen zoals dynamische rechtenverlening en real-time updates.
- **Biometrie:** vingerafdruk, gezichtsherkenning en irisscans bieden zeer hoge beveiliging.
- **PIN-codes en multifactor authenticatie:** gecombineerd met kaart of biometrie zorgt dit voor nog hogere beveiligingsniveaus.

Integratie en security

Toegangscontrolesystemen worden vaak geïntegreerd met:

- **Gebouwautomatisering (BACS):** monitoring en sturing van HVAC, verlichting en alarmen, waarbij de toegang tot ruimtes kan afhangen van energiebesparingsstrategieën en noodprotocollen.
- **Anti-passback:** voorkomt het delen van badges door beperkingen op de volgorde waarin toegang verleend wordt.
- **Roll-based access control (RBAC):** toegang op basis van een rol (bv. medewerker, bezoeker, onderhoud, ...).
- **Auditlogs en rapportage:** gedetailleerde logs van binnen- en uitgangen, inclusief datum, tijd en gebruiker, noodzakelijk voor veiligheid en regelgeving (AVG-compliance).
- **SOS- en noodfuncties:** automatische deblokkering bij brandveiligheid of ontruimingssituaties.

Nedap - Vingerafdruk, gezichtsherkenning en irisscans bieden zeer hoge beveiliging

Technische installatie

Een correcte installatie omvat verschillende elementen of onderdelen zoals:

- **Sloten en cilinders:** slimme cilinders bieden eenvoudige retrofitting met minimale bouwkundige aanpassingen en zijn modulair uitbreidbaar voor meerdere toegangscontrolepunten.
- **Deuropeners en elektromagneten:** elektrische deuropeners worden vaak ingebouwd in deuren en kozijnen, voorzien van sensoren voor automatische opening en closing.
- **Bekabeling:** bekabelde systemen vereisen een correcte selectie van kabeltypes (bijvoorbeeld CAT5e/6 voor IP-systemen of twisted pair voor RS-485), met aandacht voor afscherming om storingen te minimaliseren.
- **Voeding en noodvoorzieningen:** systemen moeten voorzien zijn van UPS-backing (noodstroom) om storingsvrij te blijven bij stroomuitval.
- **Bescherming tegen omgevingsfactoren:** IP-gecertificeerde lezers en componenten voor buitengebruik; temperatuurbestendigheid, vocht- en stofdichtheid zijn essentieel.

Wet- en regelgeving en technische normen

In België gelden verschillende regels en normen, waaronder:

- Gebouwautomatisering is **verplicht voor niet-residentiële gebouwen** met verwarmings-/koelsystemen > 290 kW per 31 december 2025 (klasse B volgens NBN EN ISO 52120-1:2022).
- **AVG (GDPR) naleving** in databeheer en privacy van biometrische en toegangsdata.
- Wetgeving omtrent **nooduitgangen en vluchtwegtoegangscontrole** (NEN, EN 13637 voor elektrische deuropeners).
- **Veiligheidsnormen voor elektrische installaties** volgens AREI (Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties).

Hoe gaat het concreet in zijn werk?

- 1 **Authenticatie:** de gebruiker benadert de deur, waar de kaart, biometrie of app wordt gescand
- 2 **Signaalverwerking controller:** een controller vergelijkt toegangsrechten en controleert de authenticatie
- 3 **Beslissing:** toegang wordt verleend of geweigerd
- 4 **Deuropening:** het elektronisch slot wordt ontgrendeld
- 5 **Logging:** de 'gebeurtenis' wordt geregistreerd in een centraal systeem
- 6 **Noodprotocol:** bij brand of een noodsituatie wordt de deur automatisch geopend

Technische details installatie

De implementatie en installatie van een courant modern en veilig toegangscontrolesysteem omvat:

- **Bekabeling:** voor controller- en lezer-communicatie wordt twisted pair kabels (CAT5e/6 voor IP, 2-draads voor RS-485) gebruikt met correcte afscherming om interferentie te vermijden.
- **Voeding:** 12 of 24V DC voeding met noodstroomvoorziening (UPS) voor werking tijdens stroomuitval.
- **Montage:** de lezers worden op de deurstijl gemonteerd, kabels onzichtbaar weggewerkt in het schrijnwerk voor esthetiek en bescherming.
- **Slotintegratie:** slimme cilinders of elektrische magneetsloten worden mechanisch compatibel ingebouwd, met aandacht voor deurafmetingen en dichtingsprofielen.
- **Veiligheidsnormen:** IP-klasse voor weersbestendigheid, spanningsbeveiliging, en naleving van AREI en NEN-normen voor elektrische installatie.

Uitbreidingsmogelijkheden omvatten:

- Integratie met alarmsystemen, videoverificatie en brandbeveiliging.
- Cloudgebaseerd beheer met mobiele toegang en rechtenbeheer via een app.
- Multifactor authenticatie met biometrie en PIN-code.
- Anti-passback en tijd-gebaseerde toegangsrechten.

ACTUA

De nieuwe generatie e-Desk bureau-onderstellen: REDOCOL e-Desk II

Vanaf nu leveren wij de nieuwe generatie van de veelgevraagde, in hoogte verstelbare bureau-onderstellen REDOCOL e-Desk. Ervaar meer over de nieuwe uitvoering van de e-Desk II, alsook over de talrijke, praktische toebehoren.

Tekst & foto's: Ostermann

Met de REDOCOL e-Desk bieden wij u een flexibele oplossing voor het vormgeven van in hoogte verstelbare bureaus. De varianten Eco en Pro hebben een upgrade gekregen: de e-Desk II. Bij de nieuwe uitvoering bevindt de hefzuil zich in het midden van de voet (T-model). Dit biedt nog meer stabiliteit en comfort. Kenmerkend zijn de bijzonder stille motor en comfortabele bediening. Met de vier memory-instellingen op het bedieningspaneel kan men de gewenste zit- of stahoogte geheel naar wens instellen. Het bedieningspaneel is bovendien voorzien van een USB-charger voor het opladen van mobiele apparaten en een praktische memory-functie die de gebruiker motiveert om regelmatig te wisselen tussen zittend en staand werken. De praktische kinderbeveiliging beschermt het onderstel tegen ongewenst gebruik. De e-Desk II is in de kleuren zuiver wit, antracietgrijs, verkeerszwart en blank aluminium-kleurig direct uit voorraad leverbaar.

Aan alles gedacht

De e-Desk II is verkrijgbaar in de varianten Eco (met 2-traps hefzuil, geschikt voor bladgrootte 700 - 1200 mm) en Pro (met 3-traps hefzuil, geschikt voor bladgrootte 625 - 1275 mm) verkrijgbaar en biedt de gebruiker ergonomisch en individueel comfort. Voor het vormgeven van hoekoplossingen, bieden wij de keuken-, meubel- en interieurbouwer met de e-Desk Pro II Corner het passende product. Als men de voorkeur geeft aan een C-vormig bureau-onderstel of een bestaand e-Desk systeem van de eerste generatie wil upgraden naar de nieuwe generatie kan men de passende uitbreidingsset bestellen.

Scan en ontdek meer
over de REDOCOL e-Desk
en de verkrijgbare
toebehoren

Praktische toebehoren

Opdat de keuken-, meubel- en interieurbouwer het meubel zo individueel mogelijk kunnen vormgeven, leveren wij een korte traverse voor een klein bureau of een traverseverlenging voor een groot bureau. Er is ook een zijverlenging met een steunverlenging en een verlengde voet verkrijgbaar. Diverse kabelmanagementoplossingen maken het uitgebreide assortiment compleet en biedt volop designmogelijkheden.

NIEUW: afsluitbare onderbouwlade

Voor extra opbergruimte onder het bureaublad kunt u kiezen voor een in kleur passende en afsluitbare onderbouwlade. Deze heeft een, ook in kleur passend, vilten inzetstuk en hierin kan men elektronische apparaten, zoals tablets en laptops, veilig opbergen.

Kabelmanagement direct meebestellen

Voor het monteren van een stroom-, data- en multimediaoplossing in het bureaublad is de elegante, ronde inbouw module Evoline Circle80 een passende oplossing. Deze kan worden voorzien van een in het deksel geïntegreerde Qi-lader, waarmee men compatibele mobiele apparaten draadloos kan opladen.

Vierde generatie investeert verder bij Hoffmann Trade AG

Zagerij Hoffmann, officieel bekend als Hoffmann Trade AG, is een familiebedrijf gevestigd in Atzerath, in de buurt van Sankt Vith. Sinds de oprichting in 1922 door Heinrich Hoffmann is het bedrijf uitgegroeid tot een moderne en geautomatiseerde houtverwerkingsonderneming die wordt geleid door de vierde generatie van de familie.

Tekst & foto's: Limoco

Hoffmann Trade AG is gespecialiseerd in de verwerking van naaldhout en biedt een breed scala van producten aan, hoofdzakelijk voor de bouwsector. Klanten situeren zich voornamelijk in België en de buurlanden.

Een service waarin het bedrijf zich pionier mag noemen, is het leveren van materialen volgens een 'bewerkingsplan', bijvoorbeeld voor een dakconstructie. Het plan van de architect wordt bij Hoffmann omgezet naar een technisch uitvoerplan. Op basis hiervan worden alle onderdelen nauwkeurig op maat gezaagd en genummerd en voorzien van een ruimtelijke voorstelling in 3D.

De heer Werner Hoffmann: "Alle stappen van ons productieproces gebeuren in eigen huis. Wij kiezen zelf onze bomen wanneer ze nog op stam staan in het bos. Drogen en schaven is al meer dan twintig jaar standaardpraktijk bij ons. Aan het einde van de rit leveren wij kant-en-klaar materiaal waarmee de professionals aan de slag kunnen. Zij moeten zelfs niet meer boren of zagen, alles wordt in een kit, klaar voor gebruik, geleverd op de werf."

Investeren in nieuwe machines en nieuwe stofafzuiging

"We hadden een oude schroeffilter en twee blowerfilters staan, ook installaties van Limoco, want we werken al vele jaren samen. Omdat we een extra schaaflijn gingen installeren, die sneller werkt en dus ook meer houtkrullen produceert, hadden we extra afzuigcapaciteit nodig. In overleg met Limoco hebben we dan beslist om de oude schroeffilter weg te doen en één van de bestaande blowerfilters aan te sluiten op de bestaande schaaflijn. Bij de nieuwe schaaflijn hebben we een nieuwe blowerfilter met een capaciteit van 50.000 m³/u geplaatst. In overleg met ons maakte Limoco een gedetailleerde planning per dag op voor uitvoering van de werken. Alles is precies verlopen zoals voorzien, met minimale productiestilstand. Het is erg belangrijk voor ons bedrijf dat we een partner dichtbij hebben die zowel ervaring als competentie in huis heeft. We zijn super tevreden!" aldus nog de heer Hoffmann.

Technische specificaties

Over de nieuwe blowerfilter geven we nog graag mee dat we die installatie volledig zelf in ons atelier gemaakt hebben, vanwege de uitzonderlijke dimensies: een diameter van 2.700 mm, een debiet van 50.000 m³/u, voorzien van 126 zakken.

Om tijdverlies en verplaatsingen te beperken, logeerden onze monteurs en elektromonteurs ter plaatse tijdens de voorbereidingswerken en tijdens de montage van de nieuwe installatie.

Limoco nv
Industrieweg Noord 1141
3660 Oudsbergen
België

+32 (0) 89 85 55 21
info@limoco.be
www.limoco.be

Polyclose 2026 belooft opnieuw toonaangevendijkpunt te worden voor raam-, deur-, zonwering-, gevel- en toegangstechniek

Van 14 tot en met 16 januari 2026 verzamelen vakprofessionals uit heel Europa zich in Gent voor de 22e editie van Polyclose – de grootste vakbeurs in de Benelux voor alles wat open en dicht gaat. Nieuwe thema's zoals akoestisch comfort en oververhitting komen prominenter dan ooit aan bod, net als digitalisering en systeemintegratie. Een opvallende nieuwigheid dit jaar: de introductie van de PolycloseSummit.

Tekst: Wim Vander Haegen

De gevel wordt steeds meer hét functionele hart van een gebouw. Niet alleen als esthetisch visitekaartje, maar vooral als buffer tegen hitte, lawaai en energieverlies. Polyclose 2026 speelt daar krachtig op in. De vakbeurs toont de nieuwste ontwikkelingen in raam-, deur-, zonwering-, gevel- en toegangstechniek, met als rode draad: hoe de buitenschil van het gebouw het binnencomfort bepaalt.

Met meer dan 200 exposanten uit tien landen – waaronder opvallend veel Duitse, Italiaanse en Nederlandse spelers – biedt Polyclose een compleet en gecoördineerd overzicht van innovatieve oplossingen, systemen en technologieën. De vorige editie mocht ruim 12.000 bezoekers verwelkomen, waarvan meer dan een kwart uit Nederland. In 2026 wordt opnieuw een sterke opkomst verwacht, mede dankzij de verbreding van het aanbod.

Zonwering en gevelisolatie als sleutel tot slim klimaatbeheer

In een tijd waarin oververhitting steeds meer een uitdaging vormt voor woningen en kantoren, zijn zonweringssystemen en performante gevelisolatiesystemen cruciale schakels in duurzaam bouwen. Op Polyclose 2026 valt een breed scala aan innovatieve oplossingen te ontdekken: van minimalistische doekzonwering met zonnepaneelbesturing tot geavanceerde gevelbekleding met geïntegreerde isolatielagen. Ook ventilatieoplossingen aan de gevelzijde blijven actueel, net als groengevels en folietechnologieën die niet alleen zon weren, maar ook bijdragen aan esthetiek en akoestisch comfort.

Akoestiek: onzichtbare meerwaarde in compacte stedenbouw

In onze steeds dichter bebouwde omgeving groeit het belang van geluidsisolatie. Polyclose legt in 2026 een sterke focus op akoestiek aan de gevelzijde, met onder andere akoestisch glas, gevelelementen met geluidsabsorberende lagen en geïntegreerde ventilatie zonder geluidslekken. Producenten en systeemleveranciers tonen hoe ze inspelen op de groeiende vraag naar rust en comfort in drukke woonomgevingen.

Nieuw: PolycloseSummit – zichtbaar zijn met kennis, visie en oplossingen

Tijdens Polyclose 2026 wordt voor het eerst de PolycloseSummit georganiseerd: een inspirerend kennisplatform op de beursvloer zelf, waar innovatie, expertise en netwerken samenkomen. De Summit biedt exposanten een extra gelegenheid om niet alleen hun producten, maar ook hun visie, expertise en oplossingen in de kijker te zetten – op een professionele én toegankelijke manier.

Deelname aan de Summit is gratis voor exposanten, en vormt een krachtige aanvulling op de beursdeelname: een inhoudelijk podium waar merken hun relevantie kunnen tonen binnen actuele thema's als oververhitting, akoestiek, digitalisering en duurzaamheid.

De Summit bestaat uit drie pijlers:

PolyclosePreviews

In deze dynamische sessies krijgen bezoekers een snel en gebundeld overzicht van de meest recente innovaties in de sector. Nieuwe producten en technologieën worden professioneel gepresenteerd door een host, met bijdragen van diverse standhouders. In amper 30 minuten

krijgen bezoekers een inspirerend beeld van wat leeft op de beursvloer.

PolycloseLabs

Gericht op concrete toepassingen en zakelijke oplossingen. In deze interactieve sessies presenteren exposanten – vaak in combinatie – hun systemen of producten rond een specifiek thema. Denk aan zonwering als sleutel tot binnenklimaat, akoestisch comfort in de gevelschil of geïntegreerde digitalisering. Deze Labs combineren inhoud met commerciële relevantie en bieden direct contact met geïnteresseerde professionals.

PolycloseSessions

Verdiepende panelgesprekken en gesprekken met experts over bredere trends, regelgeving en toekomstvisies binnen de sector. Hier wordt ruimte gemaakt voor reflectie, duiding en strategische inzichten, met bijdragen van zowel marktspelers als externe kennishouders.

De PolycloseSummit creëert extra zichtbaarheid en positionering voor exposanten met innovatieve oplossingen en een heldere visie. Het vormt een waardevolle aanvulling op de stand en draagt bij aan het inhoudelijke profiel van de beurs.

Internationaal, inhoudelijk én inspirerend

Sinds de eerste editie in 1991 is Polyclose uitgegroeid tot dé ontmoetingsplek voor vakprofessionals uit meer dan dertig landen. De beurs brengt producenten, systeemleveranciers, ontwerpers, installateurs en voorschrijvers samen in een inspirerende omgeving waarin technologie en praktijk elkaar versterken. De sterke vertegenwoordiging van spelers uit Nederland, Duitsland, Italië en Frankrijk onderstreept het Europese karakter van het evenement.

Noteer alvast: 14, 15 en 16 januari 2026 – Flanders Expo Gent

De beursorganisatie verwacht opnieuw een sterke opkomst. De belangstelling van internationale exposanten is groot, en het programma van de Summit wekt nu al veel enthousiasme. De combinatie van een volwaardige vakbeurs met thematische inhoudsessies maakt van Polyclose 2026 een niet te missen afspraak voor iedereen die actief is in de wereld van raam-, deur-, gevel-, zonwerings- en toegangstechniek.

Meer informatie vind je op www.polyclose.be

Lecot On Tour: er zit meer in Lecot dan je denkt

Op 17 oktober 2025 komen bouwprofessionals samen in Kortrijk Xpo voor de tiende Lecot On Tour. De vakbeurs presenteert nieuwe producten van leveranciers en het volledige serviceaanbod van Lecot. Van bouwbeslag tot machineverhuur: er zit meer in Lecot dan je denkt! Doorheen zes zones ontdek je in Kortrijk Xpo alles wat in Lecot zit.

Tekst & foto's: Lecot

Zes zones, acht stops

Van een klein ijzerwarenwinkelje in Heule tot dé partner voor de vakman in de bouwsector: Lecot groeide in 137 jaar uit tot een begrip. Met vier generaties klanten, leveranciers en medewerkers blijft de onderneming pionieren, en dat proef je op Lecot On Tour.

Om zeker niets te missen, stelt Lecot voor deze acht stops in de zes zones te plannen tijdens je bezoek:

- Lades op maat:** lades online configureren en meteen bestellen via Lecot.be? Met de AvanTech You configurator van Hettich stel je in enkele klikken je maatwerk samen. Voorgemonteerd en 5 dagen later geleverd.
- Witgoed:** Lecot biedt premium witgoed dat esthetiek en functionaliteit combineert, ideaal voor interieurprojecten zonder compromissen.

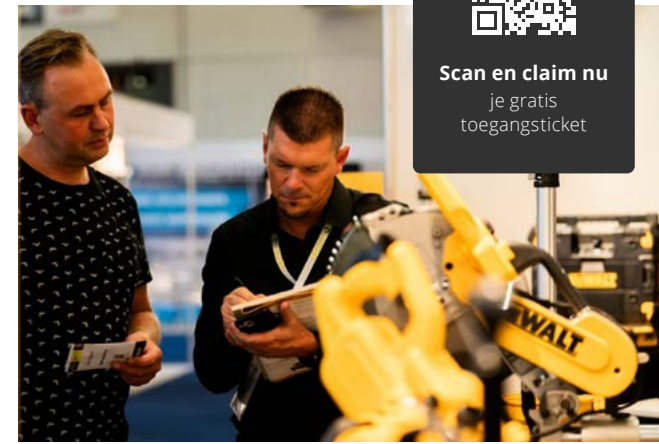
- Lecot Services:** naast een betrouwbare groothandel is Lecot ook de ideale partner voor:
 - Lecot Fleet: huur je machinepark voor langetermijnprojecten.
 - Lecot Connect: beheer je werkmateriaal, wagenpark, tijdsregistratie en check-in-at-work te beheren via ons online platform.
 - Lecot On Site: automatisch bevoorraden en beveiligde werfcontainers, op maat van elke werffase.
- Renson Service Partner:** als officiële Renson Service Partner levert Lecot niet alleen Renson screens, structurele zonwering, ventilatioosters en aluminium gevelbekleding, maar is er ook volle ondersteuning op vlak van installatie en onderhoud.
- Lecot Protecta:** de in-house installatiedienst voor de beveiliging en automatisering van gebouwen. Van elektronische toegangscontrole tot automatische branddeuren, de

dienst begeleidt doorheen productkeuzes, oplevering, onderhoud en herstelling.

- STROXX:** het huismerk voor betaalbare topkwaliteit. Ontdek het assortiment accessoires, PBM's en gereedschap op de STROXX-stand. Doe mee aan de actie, raad de waarde van de producten in de vitrine en wie weet, ben jij de winnaar van de STROXX-hoofdprijs.
- Industrie:** ontdek de voordelen van laserlassen voor de metaalindustrie. Via samenwerkingen met verschillende leveranciers en de kennis van de eigen experts houdt Lecot je lasapparatuur in topconditie.
- PBM:** PBM's verhogen pas de veiligheid als ze ook comfortabel zitten en correct worden gebruikt. Net daarom vult Lecot het aanbod PBM, signalisatie en valbeveiliging aan met advies, passessies en maatwerk. Ontdek alle mogelijkheden op de stand.

Scan en claim nu
je gratis
toegangsticket

Gratis ticket

Ontdek ook de standen van verschillende leveranciers van Lecot voor demo's, advies van experts en straffe acties. Alle A-merken in de wereld van machines, gereedschap, ijzerwaren, bevestigingen en chemicaliën tekenen present.

Claim dus nu je gratis toegangsticket via www.lecotontour.be en plan je bezoek!

LECOT nv
Vier Linden 7
8501 Heule
België

+32 56 36 45 11
info@lecot.be
www.lecot.be

Ontdek **Reno Summit 2026** Hét event voor duurzame renovatie, restaurantie en herbestemming

Op donderdag 26 november 2026 strijkt Reno Summit neer in Flanders Expo Gent. Reno Summit belooft een bruisend ontmoetingsmoment te worden voor professionals uit de sector van duurzame renovatie, restaurantie en herbestemming. Een uitgelezen kans om als standhouder midden in de renovatierevolutie te staan.

Tekst: oola media

Waarom Reno Summit?

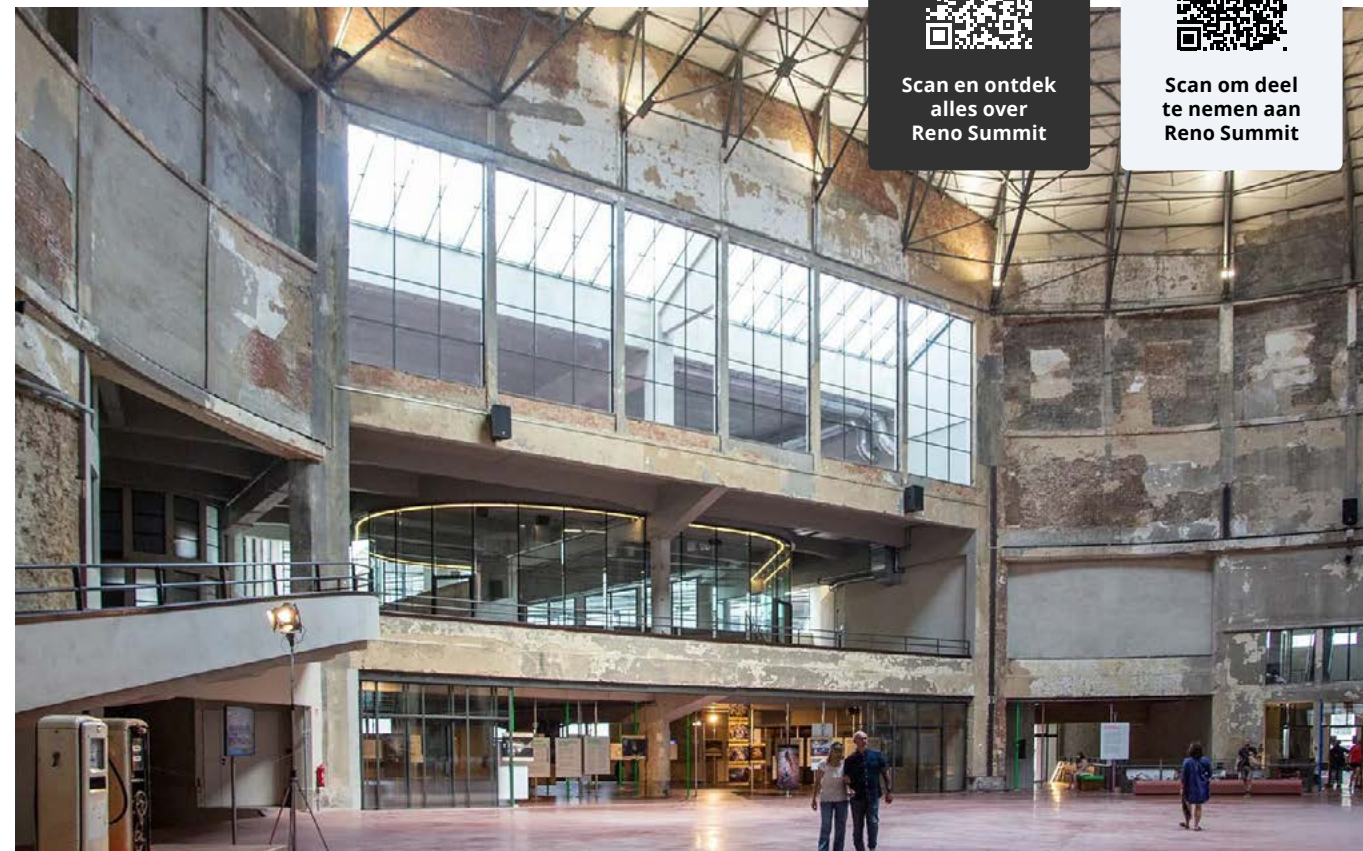
België kampt met een van de oudste gebouwenbestanden van Europa. Meer dan 80% van onze gebouwen is verouderd en onvoldoende energie-efficiënt. Reno Summit speelt hierop in door alle sleutelfiguren in de renovatiesector samen te brengen: van architecten, aannemers en energie-experts tot beleidsmakers, vastgoedeigenaars en facility managers.

Samen bouwen aan toekomstbestendig vastgoed

Reno Summit focust op drie complementaire sectoren:

- **Renovatie:** inspelen op klimaatdoelstellingen, digitalisering en circulair bouwen.
- **Restaurantie:** het erfgoed van morgen duurzaam bewaren en transformeren.
- **Herbestemming:** innovatieve oplossingen tegen leegstand en veranderend ruimtegebruik.

Bezoekers kunnen zich laten inspireren door lezingen over energietransitie, houtbouw, biobased materialen, slim onderhoud, hergebruik en meer.

Scan en ontdek
alles over
Reno Summit

Scan om deel
te nemen aan
Reno Summit

Waarom deelnemen aan Reno Summit 2026?

- **Directe toegang tot beslissingsnemers:** Ontmoet een unieke mix van professionals, waaronder architecten, aannemers, overheden, beleidsmakers, gebouwbeheerders, facility managers, installateurs, renovatiebedrijven, ontwerpers, interieurbouwers, energie-experts, bouwadviseurs, onderhoudsbedrijven, opdrachtgevers, bouwheren en vastgoedeigenaars.
- **All-in standconcept:** Profiteer van een zorgeloos deelnamepakket met op- en afbouw van de stand, inclusief gepersonaliseerde wanden die je na afloop mee naar huis neemt. Dit uniforme concept zorgt voor maximale interactie tussen standhouder en bezoeker.
- **Waardevolle leads in één dag:** In een efficiënt tijdsbestek genereer je kwalitatieve leads en leg je de basis voor langdurige samenwerkingen. Bezoekers zijn actief op zoek naar informatie en betrokken bij concrete investeringsprojecten.
- **Demonstratie van vakmanschap:** Gebruik je standruimte om demo's te geven, producten en innovaties te tonen of acties aan te kondigen. Laat zien hoe jouw oplossingen bijdragen aan duurzame en efficiënte renovatie.

Grote vraag naar renovatie- en restauratieoplossingen

De renovatie- en restauratiesector in België staat voor enorme uitdagingen en kansen:

- **Renovatieverplichting:** Strengere energievoorschriften en de renovatieverplichting voor oude gebouwen maken renovatie en herbestemming noodzakelijk.
- **Erfgoedbeheer:** De schat aan historische gebouwen en erfgoedsites in België vraagt om gespecialiseerde restauratietechnieken, kennis en materialen.
- **Leegstand en herbestemming:** De groeiende leegstand van gebouwen creëert een vraag naar innovatieve herbestemmingsconcepten.
- **Duurzaamheid en circulair bouwen:** De focus op duurzaamheid, hergebruik van materialen en circulair bouwen biedt kansen voor bedrijven met innovatieve oplossingen.

Synergie met Edubuild Summit

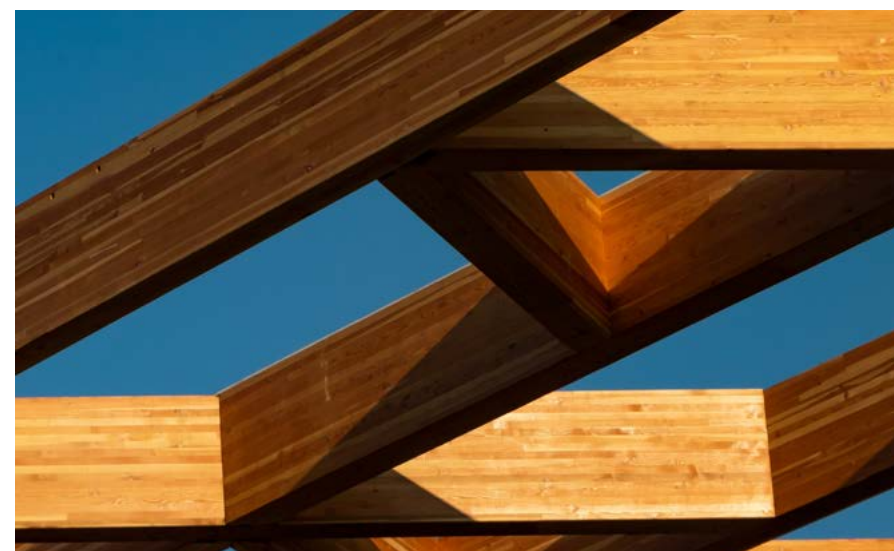
Op dezelfde dag vindt in de aangrenzende hal de 9de editie van Edubuild Summit plaats, het netwerkevent voor decision-makers uit de sector scholenbouw, sportinfrastructuur en semi-openbare gebouwen. Deze synergie zorgt voor een nog groter bereik met complementaire doelgroepen.

Profileer jouw bedrijf in deze groeimarkt

Door deel te nemen aan Reno Summit positioneer je jouw bedrijf als een sleutelspeler in de transformatie van gebouwen en speel je in op de groeiende vraag naar duurzame renovatie- en restauratieoplossingen.

Alle info vind je op www.reno-summit.be.

Vragen? Bel +32 50 250 170 of contacteer Simon Ooghe via simon@oola.be

Sectorpartners

deceuninck
Deceuninck nv

 Bruggesteenweg 360
 8830 Hooglede-Gits
 België

 ☎ +32 51 239 272
 ✉ benelux@deceuninck.com
 🔗 www.deceuninck.be
WOODWIZE
nooit op eigen houtje
 maar allen samen met de hout
Woodwize vzw

 Hof ter Vleest dreef 3
 1070 Brussel
 België

 ☎ +32 2 558 15 51
 ✉ info@woodwize.be
 🔗 www.woodwize.be
OSTERMANN
Ostermann BeLux NV

 I.Z. Begijnenmeers 44
 1770 Liedekerke
 België

 ☎ +32 (0)53 68 17 51
 ✉ verkoop.be@ostermann.eu
 🔗 www.ostermann.eu/nl_BE
VELUX
VELUX België

 Boulevard de l'Europe 121
 1301 Bierges (Wavre)
 België

 ☎ +32 10 42 09 09
 🔗 www.velux.com
LASERTOPO
PRECISION | EFFICIENCY | SERVICE
Lasertopo

 Markt 4
 9550 Herzele
 België

 ☎ +32 53 62 71 67
 ✉ info@lasertopo.be
 🔗 www.lasertopo.be
VAN HOECKE
Van Hoecke

 Europark-Noord 9
 9100 Sint-Niklaas
 België

 ☎ +32 3 760 19 00
 ✉ info@vanhoecke.be
 🔗 www.vanhoecke.be
SODAL
Soudal

 Everdongenlaan 18-20
 2300 Turnhout
 België

 ☎ +32 (0)14 424231
 ✉ info@soudal.com
 🔗 www.soudal.com
Lecot
LECOT nv

 Vier Linden 7
 8501 Heule
 België

 ☎ +32 56 36 45 11
 ✉ info@lecot.be
 🔗 www.lecot.be
Lamello
Lamello Belgium nv

 Kazerneweg 19 Bus 1001
 9770 Kruishoutem
 België

 ☎ +32 9 311 00 20
 ✉ info@lamello.be
 🔗 www.lamello.be
**HOUT - BOIS
 VAN STEENBERGE**
Hout - Bois van Steenberge

 Steenweg Op Aalst 27
 9620 Zottegem
 België

 ☎ +32 936 000 24
 ✉ info@vansteenberge.be
 🔗 www.vansteenberge.be
ARLU
ARLU nv

 Ter Vlucht 2
 8850 Ardooie
 België

 ☎ +32 51 27 05 00
 ✉ info@arlu.be
 🔗 www.arlu.be
RENSON
Renson

 Maalbeekstraat 10
 8790 Waregem
 België

 ☎ +32 56 30 30 00
 ✉ info@renson.be
 🔗 www.renson.net
Limoco
Limoco nv

 Industrieweg Noord 1141
 3660 Oudsbergen
 België

 ☎ +32 (0) 89 85 55 21
 ✉ info@limoco.be
 🔗 www.limoco.be
Kömmerling
Kömmerling (Profine Belux)

 Boechoutlaan 105, Gebouw B.00.04
 1853 Grimbergen - Strombeek
 België

 ☎ 02 466 99 60
 ✉ info@kommerling.be
 🔗 kommerling.be
SOLIDOR
SOLIDOR

 Kouterstraat 11 B
 8560 Wevelgem
 België

 ☎ +32 (0)56 41 35 70
 ✉ info@solidor.be
 🔗 www.solidor.be
Rectavit
Rectavit

 Ambachtenlaan 4
 9080 Lochristi
 België

 ☎ +32 9 216 85 20
 ✉ info@rectavit.be
 🔗 www.rectavit.be
CSB
CSB Waste Solutions

 Oudenaardseweg 61
 9790 Wortegem-Petegem
 België

 ☎ +32 56 21 66 60
 ✉ info@csb-wastesolutions.be
 🔗 www.csb-wastesolutions.be
CRAS
Cras

 Industrielaan 5
 8790 Waregem
 België

 ☎ +32 56 60 34 44
 ✉ info@cras.com
 🔗 www.cras.com

Limoco N.V.
www.limoco.be

**Industriële ventilatie
 & stofafzuiging**

Referenties

- 50 jaar ervaring
- Elke installatie is maatwerk
- Ontwerp in eigen engineering afdeling
- Productie in eigen atelier
- Levering, plaatsing en service na verkoop in eigen beheer

Industrieweg Noord 1141 - 3660 OUDSBERGEN - t: 089 85 55 21 - info@limoco.be

NIEUW
BIJ ONS:
blum
DIRECT UIT VOORRAAD
LEVERBAAR

**UW BETROUWBARE PARTNER:
NU MET HETTICH, GRASS ... EN BLUM**

Nieuw bij OSTERMANN: **Meubelbeslag van Blum!** In onze uitgebreide catalogus vindt u ons assortiment meubelbeslag, uiteraard direct uit voorraad leverbaar. Met de vertrouwde kwaliteitsmerken – **Hettich** en **Grass** – en onze jarenlange knowhow bieden wij u nu nog meer service op het gebied van meubelbeslag.

Meer informatie op www.ostermann.eu via het zoekbegrip

#Blum

SERVICE, VEELVOUD EN TEMPO – DAT IS OSTERMANN.

 Lecot

SCAN VOOR JOUW GRATIS TICKET • SCAN VOOR JOUW GRATIS TICKET • SCAN VOOR JOUW GRATIS TICKET

LECOT N TOUR

KORTRIJK XPO 17 OKT | 14-21 U.

+100 LEVERANCIERS | DEMONSTRATIES | PROMOTIES

Ontdek
WarmCore®

Moe van compromissen?

KÖMMERLING WARMCORE®

Warm vanbinnen, sterk vanbuiten, bewust gekozen.

Met Kömmerling WarmCore® maakt u de bewuste combinatie van een pvc hart en een aluminium schild. Een grensverleggend hybride systeem voor ramen met vlakliggende vleugel en kader, schuifdeuren en residentiële deuren. Gemaakt uit 96% gerecycleerde materialen. Geen compromissen meer tussen industriële verwerking en dragende profielen voor u. Geen compromissen meer tussen thermische prestaties en een aluminium design voor uw klanten. Kom alles te weten over WarmCore® op warmcore.kommerling.be.